ORAS

Debesuota,
dieną 18°, naktį 10.
Saulė teka 7:10, leidžiasi 4:57.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLII — Kaina 5c — Gr. 8, Ill. Trečiadienis, Sausio-January 26 d., 1955 m. — Price 5c — 21

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Library Center
5721 Cottage Grove Ave

KONGRESAS PRIEME FORMOZOS STRATEGIJA

Abakumov nukentėjęs nuo "šovinistų", kaltinančių žydus "kosmopolitizmu"

Sovietų S-goj niekas nėra saugus nuo arešto ir sušaudymo, primena buvęs NKVD-istas Chochlovas

WASHINGTONAS, D. C. — Vienas iš paskutinių naujai sušaudytų buvusių Kremliaus vadų V. Abakumovas, buvęs 1946—1951 metais valstybės saugumo (politinės policijos) ministeris.

Karo metu Abakumovas buvo Berijos dešinioji ranka, išplėtęs seklių tinklą raudonojoj armijoj. Pabėgęs MVD kapitonas Nikolai Chochlov kurį laiką buvo jo pavaldinys ir gerai žino jo kilimą ir susmukimą prieš sušaudymo komandą Leningrade gruodžio mėn. pabaigoj.

Kaip A. pateko į bėdą?

Per pasikalbėjimą "US News & World Report" žurnalo redakcijoj N. Chochlov atsakė: "Jis pateko į bėdą per žydus".

Žydai, aiškino Chochlovas, dažnai save laiko ne tik SSSR piliečiais, bet ir tarptautinio sionizmo sąjūdžio nariais. Už tai Ždanovas jiems negalėjo dovanoti. 1948 m. trumpai prieš savo mirtį, Ždanovas paskelbė jiems kovą kaip "kosmopolitams" ir lengvoms užsienio šnipų aukoms.

Berija, Abakumov prieš zdanoviečius

Vos tik Ždanovui mirus, Berija ir Abakumovas suruošė Leningrade ždanoviečiams teismą. Žydų kaltintojai kosmopolitizmu esą "didžiarusiai šovinistai" ir netikri komunistai, tada aiškino Berija su savo padėjėju Abakumovu. Tarp teistųjų ir sušaudytųjų buvo ir aukštų sovietų pareigūnų. Abakumovas buvo vyriausias bylų organizatorius, turįs visišką pritarimą ne tik Berijos, bet ir Malenkovo. Pastarasis apie tą laiką pradėjo rungtynes dėl Stalino sosto paveldėjimo. Ždanovas buvo pats pavojingiausias kandidatas.

Įsiterpė ir Churščevas

Dirbant išvien Berijai, Abakumovui ir Malenkovui, vadinamoji "antisemitų" ždanoviečių grupė 1949—1951 metų laikotarpiu buvo nugalėta. Bet nevisiškai. Jų likučiai kreipėsi į patį Staliną ir jį įtikinėjo, kad žydų "kosmopolitiškumas" tikrai sudaro gresmę Sovietų Sąjungai. Tarp tų "antisemitų" buvo ir Nikita Chruščev, dabartinis centro komiteto pirmasis sekretorius. Jie nurodė, kad pačioj Abakumovo vadovaujamoj saugumo ministerijoj įtartinai daug žydų. Bet kol Berija, Abakumovo globėjas, buvo galioj, Chruščevo, buvusių ždanoviečių grupė nedrįso dalyko kelti centro komitete.

Išsišoko Michail Riumin

Saugumo ministerijoj M. Riumin buvo aukštas ir senas pareigūnas. Supykęs ant savo viršininko Abakumovo, kad šis nedavė jam atostogų, Riumin, vyriausias saugumo ministerijos tardytojas, įteikė skundą centro komitetui prieš Abakumovą, kad jis esąs tėvas tų žydų pareigūnų, kuriais jis apsistatęs savo ministerijoj ir kad jis aplamai vedąs "nepadorų" gyvenimą. Centro komiteto reikalų vedėjas Ignatievas, Ždanovo-Chruščevo šalininkas, skundą perdavė pačiam Stalinui.

Areštavo ir Molotovo žmoną

Stalinas davė leidimą griebti "kosmopolitų" globėjus. Tarp suimtųjų buvo ir pats Abakumovas, o taip pat Molotovo žmona Polina Žemčuzina, kurį laiką buvusi net žvejybos ministeriu. Suėmė ir daug saugumo policijos generolų, daugiausia žydų, tarp jų ir gen. Leonid Eitingon, kuris organizavo Trockio nužudymą ir kurį Chochlov lygina su Anglų Lawrence, veikusiu I karo metu tarp arabų. Buvo areštuotas ir gen. Leonid Raichman, garsiosios balerinos Lepešinskaja vyras. Abakumovą nuteisė 25 metus kalėjimo. Ignatiev pasidarė (1952 m.) saugumo ministeriu, o Riumin — jo dešinioji ranka.

Sufabrikavo žydų daktarų byla

Ignatiev ir Riumin, tariamieji "didžiarusių šovinistai", nutarė smogti iš naujo "kosmopolitams" ir jų tariamiems globotojams. Jiedu paskelbė, kad garsūs Kremliaus gydytojai žydai "numarino" susirgusį Ždanovą (politbiuro narį) ir ruošėsi panašiai numarinti keletą maršalų, generolų ir admirolų. Kilo nauja antisemizmo banga.

Įvykiai Stalinui mirus

Bet apie tą laiką (1953 m. pradžioj) mirė Stalinas. Berija atsistojo greta Malenkovo kaip vienas iš dviejų didžiųjų Kremliaus valdovų. Berija tuoj įsakė paleisti suimtus gydytojus ir griebti Igniatievą su Riuminu. Pirmąjį pavarė iš centro komiteto, antrąjį įkišo į kalėjimą. Gen. Raichman, paleistas iš kalėjimo, rado savo žmoną baleriną ištekėjusią už kito didiko, dar negavus išsiskyrimo.

Nespėjus suorganizuoti savo priešams bylas, Berija buvo areštuotas, o su juo, dideliam balerinos Lepešinskaja džiaugsmui, ir jos vienas iš dviejų vyrų, gen. Raichman.

Abakumovą nuteisė mirtį

Dar esant galioj Berijai, Abakumovui nebuvo galimybės ištrukti iš kalėjimo, nes ji nuteisė kalėti viešoj byloj. Apsidirbus su Berija ir jo šalininkais, dabartiniai Kremliaus galiūnai surežisavo Leningrade naują bylą. Abakumovas ir kiti Berijos grupės likučiai buvo nuteisti sušaudyti.

Tribunolas tada paskelbė, kad nutarimas padarytas pagal "didįjį mokytoją" Staliną, kuris mokęs, kad pasaulis susidedąs iš komunistų ir kapitalistų ir kad negali būti trečiosios grupės — "kosmopolitų", kaip kad didžiarusiai komunistai vadina žydus sionistus.

"Areštuok tu mane, paskui aš tave" ir t. t.

Berijos areštas ir kitos rietenos 1953—1954 metų laikotarpiu padarė didelį įspūdį sovietų gyventojams, pasakojo toliau Chochlov.

Berijos areštavimo dienomis Chochlov buvo Maskvoj. Vieną gražų vakarą, atidaręs savo buto langą, jis išgirdo keletą jaunuolių grojant armoniką, gitaromis ir dainuojant seną dainą "Očičiornia" bet naujais žodžiais. Vietoj bučiavimo, jie dainavo apie areštavimą: "Areštuok tu mane, paskui aš tave, paskui vėl tu mane, o po to areštuosime viens kitą" ir t.t.

Tie nauji žodžiai išduoda žmonių galvojimą, kad arešto susilauks ir Malenkovas, išvedė senas MVKD-istas Nikolai Ccochlov. (Pabaiga)

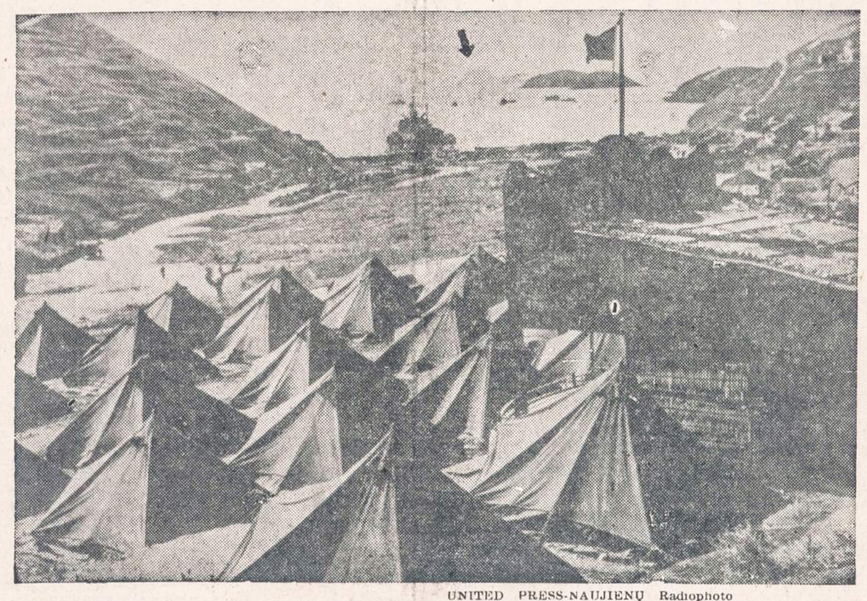

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

Nacionalistų karių stovykla vienoj iš Tachen salų, iš kurių planuojama atsitraukti dėl jų menkos strateginės reikšmės ir sunkių gynybos sąlygų. Tachen salos yra apie 200 mylių nuo Formozos, netoli Kinijos pakraščių.

KOMUNISTAI PALEIDO ARTILERIJĄ ĮBAUGINTI JUNGTINES VALSTYBES

Prie Tachen salų darosi panašu į karą

TAIPEH, Formoza. — Komunistai, norėdami pagasdinti netoliese budintį JAV karo laivyną, antradienį atnaujino artilerijos ugnį į Tachen salas, iš kurių Chiang-Kaishekas, po JAV apsauga, ruošiasi išsigabenti savo karines pajėgas.

Komunistai bombardavo minėtas salas iš gretimos, jų valdomos Toumen salos. JAV karo laivai yra netoli Tachen salų, kur jie laukia prezidento įsakymo suteikti nacionalistams apsaugą, evakuojant civilius, kariškius, o taip pat karines medžiagas iš šių salų. Tachen salose yra apie 20,000 nacionalistų kariuomenės ir 15,000 civilių gyventojų.

Lėktuvai viršum salų

Komunistai paleido ir lėktuvus bombarduoti Tachen salų. Iš šių veiksmų daugis stebėtojų daro išvadą, kad komunistai iš tikrųjų ruošiasi keltis į šias salas, nelaukdami, kol jas evakuos nacionalistai.

Admirolų pasitarimai

7-to laivyno vadas admirolas Pride atvyko iš savo laivo 'Helena' į Taipeh aptarti smulkius veikimo planus su kitu admirolu, Kivette, lėktuvnešių ir laivyno avangardo viršininku. Abu admirolai be to susitiko su gen. Chiang Kai-sheku. Adm. Kivette turi savo žinioj 4 lėktuvnešius, 7 kreiserius, 50 naikintojų ir kitų pagalbinių laivų.

Laivas su bėgliais

Į šiaurinę Formozą atplaukė pirmas nacionalistų laivas su moterimis, vaikais ir sužeistais kareiviais iš Tachen salų, iš viso 177 žmonės.

Platesnės apimties evakuacija prasidės tik po to, kai prezidentas Eisenhoweris duos įsakymą. Prieš tai jis nori gauti Kongreso pritarimą panaudoti karines pajėgas kaip evakuacijai saugoti, taip ir Formozai bei kitoms likusioms nacionalistų saloms ginti.

Vėliausios Žinios

— William Hearst, žinomas Amerikos antikomunistinių laikraščių leidėjas, atvyko į Maskvą, kartu su jo tresto žurnalistais Frank Conniff ir Kingsbury Smith.

— Vyr. prokuroras Brownell, prašydamas atlyginimo padidinimo fed. teisėjams, priminė, kad valstybių teisėjai, pav. New Yorke, gauna $25,000 per metus, o federaliniai — tik $15,000.

— Vyr. paštų valdytojas Summerfield paprašė Kongresą pakelti pašto ženklų kainą laiškams nuo 3 centų dabar iki 4 centų ateity.

— Maskvoj pasirašyta nauja Suomijos-Sovietų Sąjungos prekybos sutartis. Suomiai apie 25% savo eksporto dabar siunčia į Sovietų Sąjungą.

— Jugoslavijos teismas pripažino buvusį viceprezidentą Džilas ir seimo narį Dedižer nusikaltus priešvalstybine propaganda, paskelbta prieš Tito vyriausybę užsienio spaudoj. Jiems nereiks kalėti, bet jų politinė karjera yra baigta.

— Libanono sostinėj Beirute studentai suruošė protesto demonstracijas prieš Irako-Turkijos savitarpinės pagalbos paktą. Policija, malšindama riaušes, peršovė 5 studentus.

— Levo Tolstojaus duktė Aleksandra, gyvenanti prie New Yorko, pareiškė, kad rusų pabėgėlių tvirtinimu, revoliuciją Sovietų Sąjungoj gali sukelti tik kariuomenė.

6— New Yorko teismas pripažino, kad buvęs uosto krovikų unijos ILA prezidentas Joseph Ryan ėmė kyšius ir leido unijos kasos lėšas. Jam gresia kalėjimas iki 3 metų ir $30,000 pinigine bauda.

— Du dideli prekiniai laivai, vokiečių "Ludwigshaven", 6,750 tonų, ir švedų "Tarfala", 19,330 t., susidūrė Šiaurės jūroj ties Olandijos pakraščiais. Vokiečių laivą olandų vilkikai atvilko taisyti į Vlisingeno uostą.

Neramu Nikaraguos-Kostarikos pasieny

Panaikino neutralią zoną

SAN JOSE, Kostarika. —OAS (Amerikos Valstybių Organizacija) atšaukė savo komisijos pravestą 6 mylių neutralią zoną, kurią buvo pripažinusios abi respublikos — Kostarika ir Nikaragua.

Nuo šios zonos teko atsisakyti, neturint jėgos suvaldyti abi nerimstančias respublikas. Dabar ir viena ir kita siunčia į pasienį savo armijas, prezidentams Figueres ir Somozai kaltinant vienas kitą agresingais planais.

OAS taikinimo komisija grįžo į Washingtoną tartis šioj 21 narių organizacijoj, ką toliau daryti. Iš Kostarikos atėjęs naujas prašymas — duoti jai daugiau ginklų.

Žudę iš įdomumo nuteisti kalėti iki gyvos galvos

BE TEISĖS Į AMNESTIJĄ

NEW YORKAS. — Prisiekusiųjų teismas, norėdamas išsaugoti du jaunamečius nusikaltėlius nuo elektros kėdės, pasiūlė juos pasmerkti kalėti kol gyvens.

Nuteistieji yra: Jack Kozlov, 18 metų, ir Melvin Mittman, 17 metų. Jiedu priklausė pagautai 4 narių jaunuolių gaujai, kurie kankindavo žmones parkuose ir gatvėse dėl malonumo. Kai jie rugpiūčio 16 d. įmetė į East River nukankintą 34 metų radijo taisytoją Willard Menter, 34 metų, Kozlov, policijos pagautas, pasakė: "Pastaroji naktis buvo pati nuotykingiausia mano gyvenime".

Teisėjas Hyman Barshay, skelbdamas bausmę, priminė, kad nusikaltėliai niekad negalės prašyti pasigailėjimo, kad jiems dovanotų dalį bausmės. Juos gali pasigailėti tik gubernatorius.

Kiti du gaujos nariai šioj nužudymo byloj išteisinti. Bet jie bus teisiami dėl kitų nusikaltimų.

PABLŪDO EKSŠERIFAS

SOUTH BEND, Ind. — Buvęs šerifo pavaduotojas Peter Verselder, 46 m., nušovė žmoną peršovė dukterį ir padegė namus. Prieš tai jis susivaidijo su žmona, kas turi teisę vairuoti žmonos automobilį. Verselder pasidavė policijai po kovos, panaudojus ašarines bombas.

PREZIDENTAS GALI ĮSAKYT PULT KARO BAZES IR PAČIOJ KINIJOJ

... Ir Sibire, sako Kongreso atstovas Fulton

WASHINGTONAS, D. C. — Atstovų rūmai 409 balsais prieš 3 patvirtino prezidento Eisenhowerio planą apginti Formozą nuo kinų komunistų.

Trys atstovai, pasisakę prieš Formozos strateginį planą, buvo: Barden (dem., N.C.), Siler (resp., Kk.) ir Sheehan (resp., Ill.).

Prez. Eisenhoweris į Formozos gynybos planus yra įtraukęs ir komunistų karinių bazių bombardavimą iš laivų ir lėktuvų pačioj Kinijoj, ir Kongreso žemieji rūmai šį planą patvirtino.

Tegu komunistai neabejoja

Atstovų rūmų pirmininkas Sam Rayburn, atidaręs 3 valandų debatus, paragino narius vieningai pasisakyti už Eisenhowerio strateginį planą, kad komunistai nebeturėtų nė mažiausio pagrindo abejoti dėl JAV pasiryžimo kariauti dėl Formozos. Šitokį leidimą kariauti prezidentas turįs turėti iš anksto, nes gali ir taip susidėti, kad ir 12 valandų bus per ilgas laikas, pasakė Rayburn.

Demokratų atstovų vadas McCormack buvo tos pačios nuomonės. Vieningas rezoliucijos priėmimas turi parodyti, kad Amerika yra vieninga, nežiūrint demokratiško Kongreso ir respublikoniškos vyriausybės, pasakė McCormack.

Respublikonu vadas Martin nuo savęs paaiškino, kad ši rezoliucija apsaugos taiką nuo neapgalvotų agresoriaus žygių.

Dėl Sibiro puolimo

Atstovas Fulton (resp., Pa.), kad ir pritardamas prezidento prašymui, siūlė aiškiau nustatyti, kokias komunistų bazes gali pulti JAV lėktuvai ir laivai. Iš prezidento plano galima tik tiek suprasti kad gali būti puolamos tos komunistų karo bazės, iš kurių komunistai semtųsi sau jėgos Formozos invazijai. Atst. Fulton ir mano, kad tokiu bazių, susijusių su Formozos invazija, gali atsirasti ir sovietų Sibire.

Bet taisyklių komiteto pirmininkas Smith (dem., Va.) paaiškino, kad pagal komiteto nutarimą, prie rezoliucijos negalima pridėti jokių pataisų arba pakeitimų: reikia balsuoti prieš arba už Formozos plano priėmimą ir baigti debatus per 3 valandas. Taip buvo ir padaryta.

Senatoriai svarsto prezidento planus

Neabejojama, kad ir Senatas pritars Formozos strategijai

WASHINGTONAS, D.C. — Antradienį Senato užsienio politikos ir karinių reikalų komitetai išklausė sekretoriaus Dulles ir karo štabo vadų pranešimus apie prez. Eisenhowerio strateginę politiką Formozai ginti.

Sen. Russell (dem., Ga.) užtikrino, kad Senatas didele balsų dauguma patvirtins prezidento strateginius planus. Vienas senatorius išsireiškė, kad toji rezoliucija bus "karo paskelbimas", iš anksto leidimas prezidentui kariauti, kaip ir kada tai atrodys reikalinga.

Senato nutarimo laukiama trečiadienį arba ketvirtadienį.

A. Mikojanas buvęs šeimininkių draugas

Buvęs už "koegzistenciją"

PARYŽIUS. — A. Mikojano pašalinimą iš Kremliaus prekybos ministerio vietos diplomatiniuose sluoksniuose aiškina, kaip dar vieną įrodymą, jog Kremlius grįžo į senąsias Stalino vėžes: gaminti kiek galint daugiau ginklų, ruoštis pasaulinei revoliucijai ir spiauti į žmonių vargus.

A. Mikojan buvęs įgijęs "šeimininkių draugo" vardą, tas reiškia, kad jis, panašiai, kaip iš pradžių ir Malenkovas, raginęs susirūpinti masių skurdu, gaminti daugiau kasdieninio vartojimo prekių į karo pramonės sąskaitą.

Pastarosiomis savaitėmis partijos spaudoj (Chruščevo valdomoj) pasirodė vis daugiau priekaištų Mikojanui už prekių trūkumą krautuvėse. Negalint krautuvių pripildyti, nesukūrus tos srities pramonės, Mikojanui teko iš prekybos ministerio vietos pasitraukti. Jis priklausė Kremliaus viršunėms nuo pat Lenino laikų.

Churchill nelinkęs tartis su Malenkov

IŠ TO NEBŪTŲ NAUDOS

LONDONAS, D. C. — Ministeris pirmininkas Winston Churchill atmetė darbiečių raginimą susitikti su Malenkovu ir svarstyti Tolimųjų Rytų politiką.

Churchillis atsakė, kad susitikimas dabartinėmis aplinkybėmis neduotų vaisių. O jei jis ir galėtų susitikti su Malenkovu, jis pradėtų kalbą ne nuo Tolimųjų Rytų, prisipažino Churchillis.

Darbiečiai prasidėjusioj parlamento sesijoj reikalauja vyriausybę aiškiai išdėstyti savo nusistatymą dėl Formozos.

— Vidurinėj Anglijoj, nuėjus nuo bėgių keleiviniam traukiniui, žuvo 15 žmonių.

Rusų - vokiečių karas pasibaigė

Naujas Kremliaus žvgis prieš apsiginklavimo susitarimus

MASKVA. — Sovietų Sąjungos vyriausybė pranešė, kad ji pabaigė karo stovio laikotarpį su Vokietija.

Šiuo nutarimu baigiami įvairūs suvaržymai vokiečiams, kurie ligi šiol formaliai vis dar buvo laikomi priešo šalies piliečiais.

Praktiškame gyvenime nieko ypatingo nepasikeis. Tai yra propaganda, gerinimasis vokiečiams, siekiant sutrukdyti jų atsiginklavimą.

PERVERSMAS AUTOMOBILIŲ PRAMONĒJE ARTĒJA

Amerikoje automobilių pramonē labai išsiplētusi. Auto mašinų pagaminama labai daug. Vien tik General Motors kompanija jau pagamino 50 mil. mašinų. Kitos kompanijos irgi skaičiuoja savo pagamintų mašinų kiekį ne tūkstančiais, bet milijonais. JAV kas ketvirtas žmogus turi mašiną. Tai geriausiai motorizuotas kraštas visame pasaulyje. Tarp buvusių prieš 20 metų automobilių ir šiandieninių matosi didžiausias skirtumas. Iš savotiškai griozdiškų motoru varomų vežimų išsivystē liuksusinēs mašinos. Beveik kas metai visi gamintojai keičia savo gaminamoms mašinoms išvaizdą — modelį. Modifikacija pasiekē aukštą laipsnį. Viena, tai daroma tam, kad būtų galima daugiau mašinų parduoti, antra — prisitaikoma prie modernējančio žmogaus gyvenimo. Planuotojai, inžinieriai, ekspertai ir išradējai dienomis ir naktimis suka galvas, ieškodami naujų būdų automobiliams pagerinti, pagražinti, patobulinti motorus ir mašinas padaryti tokias, kurios atitiktų paskutiniems technikos laimējimams. Išorinius ir vidaus įrengimus patobulinti sekasi lengviau, bet motorus — ne. Mašinos galingumas reikalauja daugiau cilinderių, stipresnio bloko, kuris yra sunkus, didelis ir jo svoris nelabai pageidaujamas.

Maži ir galingesni motorai

Spauda praneša, kad Detroito automobilių imperijos inžinieriams pavyko išrasti mažą, galingą ir tobulą motorą, kuris padarys auto pramonēje perversmą. David J. Wilkie, AP **Automotive** leidējas, rašo, kad artimos ateities auto motorai (visų rūšių) tiek sumažēs, kad pralenks 10 metų motorų sumodernējimą visu ketvirčiu amžiaus. Tai paaiškējo iš neseniai buvusio auto mašinų inžinierių draugijos suvažiavime išnagrinētų slaptų detalių. Toks motoras jau, esą, sukonstruktuotas, daromi sēkmingi bandymai. Aišku, kad visos smulkios detalēs laikomos paslaptyje. Packard'o dirbtuvēs Detroite jau turi 1955 m. pagaminusios kurį kiekį mašinų su mažaisiais motorais, bet jų neparduoda, laiko paslaptyje, daro bandymus. Svarbiausia priežastis to, — motorui kuro pritaikymas. Norima motorą varyti ne skystu kuru (gazolinu), bet atomu. Prileidžiama, kad 1956 m. auto mašinos galēs būti paleistos su mažais motorais iki 300 arkio jēgų galingumo. Šiaip mažieji motorai per bandymus išvystē daugiau kaip 400 arklio jēgų galingumą.

Suvažiavime paaiškējo, kad automobilių pramonē tam atvejui iš lēto ruošiasi, studijuoja ir laukia paaiškējant rezultatams su galutinu motorui kuro nustatymu: skystas ar atomo. Laukiama davinių, kad motoras bus atominio kuro varomas, kas dar galēs padidinti jo galingumą. Bet jei ir skystu kuru motoras bus varomas, vistiek jau 1956 m. automobiliai gali būti perkonstruktuoti iš pagrindų ir sumodernìnti iki tokio laipsnio, kuris šiandien, esą, sunku pramatyti. Tikētina, kad atomo amžiuj technika darys perversmus, kaip ji padarē karo ginklų srityje. Tai nebus stebuklas — bus technikos laimējimas. Ar 1956 m. jau važiuosime mažais, galingais, moderniais atominio kuro varomais motorais — ateities reikalas. Dēl vieno galime būti tikri, kad tas laikas nebe už kalnų, o čia pat.

—K. T. Dubysa

Iškilęs verslininkas J. C. Varkala

Juozas C. Varkala, 91 Broadway, Jersey City, N. J., turējo sausio 12-20 d.d. savo dirbinių parodą Chicagoje, Navy Pier.

J. C. Varkala importuoja iš užsienio namų apyvokos dirbinius, kai ką ir pats perdirba bei sustato. Šioje importo bei gaminių srityje jis iš lietuvių yra užēmęs labai iškilią vietą. Šitos importuotos prekēs jo urmu pardavinējamos įvairiems pirkliams. Chicagoje yra 3 krautuvēs, kur šios importo prekēs pardavinējamos: Marshall Field, Carson Pirie ir Faire.

K.

Moving Moving

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.

Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.00.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĒSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.

Kiekvieno taupytojo indēliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248

(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & Co.

INSURANCE

REAL ESTATE

4004 S. ARCHER AVE.

CHICAGO 32, ILL.

LAfayette 3-6300

Property Management

Mortgage Loans

ARCHER CURRENCY EXCHANGE

Po šešių metų Fanny Verdine (kairėje) pagaliau susilaukė žinios, kad jos sūnų, William Verdine, rusai paliuosavo. Ta linksma žinia ji dalinasi per telefoną. Verdine buvo rusų suimtas ir šešerius metus kalinamas vergų stovykloje.

Sovietinių rašytojų kliedējimas

Besibaigiant antrajam visasąjunginiam sovietinių rašytojų suvažiavimui, nuolankiai paliaupsinta rusų komunistų partija. Sovietiniai rašytojai komparti-jai skirtame rašte nurodo, kad ji įkvēpianti liaudžiai pakelti visus socialistinio ūkio sunkumus, rūpintis komunistinēs santvarkos ir taikos įgyvendinimu. Taip juokiasi sovietiniai rašytojai iš pavergtų žmonių. Jie per prievartą turi pašvęsti visas jēgas remti sovietinį kapitalizmą. Jie turi atiduoti paskutinį duonos kąsnį apsiginklavimui ir kalbēti apie taiką bei tautų draugystę.

Sovietiniai rašytojai tyčiojasi iš žmogaus, prisiminę Gorkio posakį: žmogus — tas žodis skamba išdidžiai. Sovietiniai rašytojai siekia žmogų dvasiniai pavergti, kai tuo pat metu kagebistai rūpinasi jo fiziniu sunaikinimu. Vieni ir kiti yra atsakingi už jų daromus nusikaltimus.

Sovietiniai rašytojai prisipažįsta, kad literatūra yra neatskiriama nuo spalio revoliucijos tikslų. Visiems žinoma, kad spalio revoliucijos metu komunistai, pasivadinę bolševikais, atējo griauti ir naikinti tuos, kurie jiems nepakeliui. Šis griovimo vyksmas užtruko iki šių dienų. Žemēs ūkyje tebevyrauja skurdas. Pramonēs darbininkas, valstybēs pavergtas, liko amžinu skurdžium. Rašytojai tapo agitpropo įrankiu meluoti žmonēms tiesiai į akis. Jie tēra automatai, kurie besąlygiškai turi vykdyti kompartijos valią. Pavergtųjų tautų rašytojams tenka dar negarbingesnis uždavinys — savo tautiečius įtikinēti, kad rusas, kuris naikina jų artimuosius, atima duonos kąsnį ir sukuria kraštе neregētą terorą ir skurdą, yra draugystēs ir broliškumo nešējas.

Šiurpų įspūdį sudaro, kai sovietiniai rašytojai pradeda kalbēti apie būtinybę vad. visu revoliuciniu aistringumu ugdyti tarybinių žmonių patriotizmą. Štai atsiranda naujo patriotizmo skelbējai, kai tuo pat metu už savo kraštą, tēvynēs meilę ir jos gynimą laukia atpildas — mirtis ar kančia Sibiro vergų stovyklose, kalējimuose.

Kompartijos pamokyti, ir sovietiniai rašytojai pradeda nuogąstauti dēl taikos dangaus apsiniaukimo. Jie pasižada aukotis ateinančiame kare, kaip tai daryta pastarajame. Tokie pažadai Sovietuose yra visai nereikalingi, nes jų galvomis pasirūpins visažinanti MVD, kaip ji jau nekartą pasielgē su Stalino ir Malenkovo bičiuliais, kuriems lygiai taip pat galvos nukrito, kaip Berijai ir jo talkininkams.

Tie kagebistų agentų žodžiai teįtikins komunistus, kurie panaudoja kiekvieną būdą savo nusikaltimams pateisinti. Pavergtieji lietuviai žino, kad šiandieną savajame krašte nēra savos literatūros, o tik propaganda, nēra rašytojų, o tik Kremliaus įrankiai. Tegu ir garsina Maskvoje Salomėją Nerį, agitpropo valdininkus Tilvytį ir Venclovą, tačiau tuo būdu nepakels tikrųjų lietuvių rašytojų kūrybingumo. Toje didžiojoje sovietinēje balo-je tegali kurkti raševos pagal Maskvos komandą. Lietuvių tautos patriotams rašytojams telieka laikytis nuošaliai nuo staugiančių vilkų gaujos ir kantriai laukti valandos, kuri atneš laisvę jiems ir jų broliams.

—E.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĒS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Svarbus Tautinių Kapinių susirinkimas

Ateinantį sekmadienį, sausio mēn. 30 dieną, lygiai 1 valandą, Lietuvių Auditorijoj įvyks Tautinių Kapinių sklypų savininkų susirinkimas.

Šis susirinkimas yra nepaprastai svarbus, nes renkami penki kapinių trustisai šešeriems metams.

Lietuvių Tautinių Kapinių reikalus, kaip žinome, tvarko pačių sklypų savininkų rinkti žmonēs. Ką savininkai išrinks vadovybēn, tie tvarkys visus reikalus ilgoką metų skaičių.

Kapinių vadovybē yra išsiuntinējusi atvirukus visiems sklypų savininkams. Kiekvienas savininkas, ateidamas į susirinkimą, turi atsinešti gautą atviruką. Kas atviruko neatsineš, tas nebus įleidžiamas į susirinkimą.

Visi sklypų savininkai turētų dalyvauti susirinkime.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

BALFo Apskrities susirinkimas bus ateinantį trečiadienį, sausio 26 dieną, 7:30 val. vak., Vyčių salėje, 2453 W. 47th Street. Darbotvarkėje numatyta: pereitų metų apyskaita ir šių metų veiklos planas. Prašome skyrių valdybas, narius, BALFo rėmėjus ir visus, kurie interesuojasi BALFo veikla, susirinkime dalyvauti.

BALFo Chicagos Aps. Valdyba.

Marquette Parko Namų Savininkų Organizacija laikys mėnesinį susirinkimą trečiadienį sausio 26 d., 7:30 val. vak. bažnytinėj svetainėj, 6820 So. Washtenaw Ave. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes yra daug svarbių dalykų apsvarstymui!

—**Frank Bakutis**, nut. rašt.

Chicagos Lietuvių Suvalkiečių Draugijos metinis susirinkimas įvyks trečiadienį, sausio 26 d., 7:30 val. vak. Hollywood svet., 2417 W. 43rd Street. Nariai,-ės kviečiami gausiai atsilankyti. Yra labai svarbu kožnam vienam nariui,-ei, todėl jūsų buvimas reikalingas.

—**Kviečia valdyba.**

LOUIS W. SAUNORAS
3752 So. Wallace St.

Mirė 1955 m. sausio 24 d., 8 val. vakare, sulaukęs 74 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoj, Kaune.

Amerikoj išgyveno 54 metus.

Paliko nuliūdę: du sūnus: Frank, marti Josephine, Bruno, marti Catherine; dvi dukterys: Josephine Pet, žentas Zenon; Stella Kumpick, žentas Leonard; 3 posūniai: Peter Bladik, jo žmona Anna, Joseph Bladik, jo žmona Bernice ir Stanley Bladik, jo žmona Emily; 15 anūkų ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas McKeon koplyčioje, 634 W. 37th St. Telef: YArds 7-2157.

Penktadienį, sausio 28 dieną, 9 val. ryto, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Nativity parapijos bažnyčią, 37th ir Union, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Louis W. Saunoras giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Sūnūs, Dukterys, Posūniai, Marčios, Žentai, Anūkai ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. McKeon. Tel.: YArds 7-0925.

STEFANIA JAGMINAS
(pagal tėvus Benesevičius)
gyv. 4511 S. Spaulding Ave.
Tel.: LA 3-0137

Mirė 1955 m. sausio 24 d., 2:45 val. po pietų. Gimusi Lietuvoje, Telšių apskr., Luokės parap., Vertelių kaime.

Amerikoje išgyveno 50 metų.

Paliko nuliūdę: sūnus Vytautas, dvi dukterys: Frances Farnowsky, žentas Frank ir Ann Williams; 3 anūkai, 8 proanūkai; kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Chicagos Lietuvių Draugijai, Teisybės Mylėtojų Draugijai ir Žemaičių Kultūros Draugijai.

Kūnas pašarvotas Stp. Lackawicz koplyčioj, 2424 W. 69th St.

Penktadienį, sausio 28 dieną, 8:30 valandą ryte bus lydima iš koplyčios į Dievo Apveizdos parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Stefanijos Jagminas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Sūnus, Dukterys, Žentai, Anūkai, Proanūkai ir Giminės.

Telefonas: YArds 7-3401.

FRANK PAUZA
1429 So. 49th Ave., Cicero 50, Ill.

Mirė 1955 m. sausio 23 d., 2:25 val. po pietų, sulaukęs 44 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Illinois.
Velionis buvo II karo veteranas.

Paliko nuliūdę: motina Elena, sesuo Angela Zenkus, jos vyras William ir jų vaikai: Geraldine, William ir Kenneth; dėdės: Zigmontas Suscavage su šeima, Frank Antanaitis ir George Zuzevičius; tetos: Lucija Valaitis, jos vyras Antanas, Emilija Vasaitis, jos vyras Sam; Tessie Suscavage ir jos šeima; krikšto motina Petronelė Martinkienė su šeima, pusbrolis Alfred Vance, jo žmona Jean; pusseserės: Sally Butkus, jos vyras Joseph su šeima; Agnes Petrulis, jos vyras Peter su šeima; Mary Kemėžis, jos vyras Joseph ir jos šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Šv. Vardo Draugijai, Catholic Order of Foresters, VFW, Eagle ir Red Rose Draugijoms.

Kūnas pašarvotas Vasaitis-Butkus koplyčioje, 1446 S. 50th Ave., Cicero, Illinois.

Ketvirtadienį, sausio 27 dieną, 8:30 val. ryto, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Šv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Frank Pauza giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Motina, Sesuo, Švogeris, Dėdės, Tetos, Krikšto Motina, Pusseserės, Pusbroliai ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Vasaitis-Butkus. Tel.: OLympic 2-1003.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
1605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

MONTREALIO MARGUMYNAI

Montrealyje įsteigtas taupymo - skolinimo bankelis "Litas"

Montrealiečių tarpe tokio bankelio organizavimas buvo kilęs seniai, bet tik praėjusį sekmadienį, sausio 16 d., Aušros Vartų parapijos salėje buvo sušauktas steigiamasis susirinkimas, kuris tą sumanymą įgyvendino. Susirašę pajininkai išrinko ir valdomuosius organus. Į valdybą išrinkti pir. A. Norkeliūnas, vicep. P. Rudinskas, banko vedėju p. Jurkus, sekr. J. Balsys ir J. Viliušis. Kredito kom. J. Juškevičius, J. Lukoševičius ir A. Kudzma. Revizijos kom., inž. J. Bulota, inž. J. Povilaitis ir K. Toliušis. Nuo įsikūrimo dienos bankelis pradėjo savo veiklą, todėl visai bankelio vadovybei ir pačiam bankeliui linkėtina geriausios sėkmės.

Aušros Vartų par. bažnyčios statyba sparčiai varoma pirmyn.

Kaip atrodo, visai trumpu laiku jau bus perkraustoma į nuosavą namą — bažnyčią. Už tokį skubų ir energingą darbą didžiausias nuopelnas tenka jos kleb. kun. J. Kubiliui, paskui ir jo padėjėjams. Prieš 5 metus buvo tik pradėta organizuoti parapija. O dabar jau turi naują erdvią kleboniją, ir baigiama nauja graži lietuviška bažnytėlė. Veduniečiai savo parapijos kleb. gali didžiuotis.

Šv. Kazimiero par. bažnyčia, kuri jau prieš 10 metų buvo rengiama atstatyti, dar ir dabar teberėpso iš lauko samanom, iš vidaus voratinkliais prižėlusi. Iš tikrųjų, liūdnas vaizdas į tą bažnytėlę įėjus. Vargu ar bebūtų galima kitą tokią apleistą lietuvių bažnyčią Amerikos kontinente rasti. Josios kleb. kun. J. Bobinas jau prieš 8 metus parapijonams rodė architektų planus ir klausė pasirinkti kokio stiliaus bažnyčios norėtų; ir sakėsi turįs 160,000 dol. bažnyčios statybai, bet darbas ir po šios dienos dar iš vietos nejuda. Matyt, klebonas savo didvyrišku elgesiu prieš dypukus politiniai ir dvasiniai nusigyveno ir vargu beatsigriebs. Gaila, kad taip atsitiko, bet iš to turėtų pasimokyti ir bent giliau negrimsti.

D. L. K. Vytauto klubo bėdos

Minėtas klubas yra seniausia ir ekonomiškai stipriausia lietuvių organizacija Montrealy, bet dėl nesutikimų viduje negali kaip reikiant progresuoti. Klubui priklauso būrys vadinamųjų "progresyvių", kuriems klubo gerovė niekada nebuvo svarbu. Jiems svarbu išlaikyti savo politika ir kiršinti narius; atseit, jei negali užvaldyti, tai pasirengę griauti klubą iš vidaus. Dėl jų klubas buvo praradęs likerių pardavinėjimo leidimą ir šiaip ekonominiai daug nukentėjo. Dar pereitais metais pirmininkas buvo prasitaręs, kad, esą, jam reikėjo sumokėti protekciją už kokį ten "progresyvį" valdybos narį. Klubo nariai didžiumoje yra pirmosios emigracijos lietuviai: katalikai, politiškai nelabai sąmoningi, tad komunistams lengva juos apgaudinėti. Dabartiniu laiku prie to žalingo darbo, sąmoningai ar ne samoningai, prisidėjo ir kun. J. Bobinas. Jis, neapkęsdamas dypukų, flirtuoja su "progresyviais"; taigi didelė dalis ir jo vadovaujamų katalikų, taip sakant, nežino, kam priklauso, ir renkant klubo valdybą, jie balsuoja su raudonaisiais. Prieš 3 metus klubo pirm. buvo išrinktas J. Gargasas, kuris iš tikrųjų atrodė rimtas vyras ir toms pareigoms pilnai atitiko. Praėjusiais metais jis vėl toms pareigoms buvo perrinktas, nors daugelis šėrininkų priešinosi, įsitikinę, kad jis aklai susidraugavo su "progresyviais", ir turėdamas jų besąlyginį pritarimą nepaiso klubo reikalų. Sausio 16 d. turėjo įvykti visuotinis metinis šėrininkų susirinkimas, kuriame išduodama metinė klubo apyvartos apyskaita, tai pirm. Gargasas visai neatsilankė ir sąmoningai šėrininkams nesiuntė pakvietimų. Tai darė matyti, todėl, kad susirinkimas neįvyktų. Į susirinkimą atvykus mažai daliai šėrininkų (iš 300 vos 50), žinoma, susirinkimas neįvyko, bet atsilankiusieji nutarė susirinkimą sušaukti sausio 30 d. Priežastis susirinkimo sabotavimo pasirodo, yra nelabai skaniai kvepianti klubo apyskaita, o labiausiai revizijos kom. raportas. Bet tokiom priemonėm visviena sunku bus išsisukti. Šėrininkai susirinkimą vistiek sušauks ir rimtai apsvarstys klubo reikalus. Visiems šėrininkams, kuriems rūpi klubo reikalai, patartina dalyvauti sausio 30 d. šaukiamame šėr. susirinkime, žinoma, jei jis įvyks. —**Reporteris**

Hamilton, Ont.

Prielgauskas tebeserga

Mūsų bendradarbis ir platintojas Kanadoje, Hamiltone, Kl. Prielgauskas jau kuris laikas kaip turįs sunkiai sužeistą dešinę ranką, kol kas negali aktyviai bendradarbiauti, nors aktualios medžiagos turi apstu. Tačiau norintieji "Naujienas" užsiprenumeruoti arba prenumeratą atnaujinti, gali kreipti nuo 9 val. ryto iki 2 val. po pietų 234 Hughson St. N. Hamilton, Ont.

Pastaruoju laiku daugelis vietos lietuvių priima Kanados pilietybę. Taip 1955 m. sausio 10 d. apie 25 lietuviai gavo pilietybės dokumentus. Pilietybės gavimas šiaip jokių ypatingų privilegijų nesuteikia, išskyrus balsavimo ir valstybės bei savivaldybės tarnybas gauti pirmenybę. Kai kas mano, kad visi tie lietuviai, kurie priima Kanados arba JAV pilietybę, jau netenka teisių į Lietuvos pilietybę. Taip nėra.

Bet sunku dabar būtų pasakyti, koks bus ateities Nepriklausomos Lietuvos pilietybės įstatymas. Senasis pil. įst-mas buvo gana palankus emigrantams lietuviams.

Bet Kanados pilietybės turėjimas žymiai palengvina kanadiečiams lietuviams įkeliavimo teisę į JAV pas gimines ir draugus.

V. D.

Yra gėda nemokėti savo kalbos ir nepažinti savos literatūros! Norėdami daugiau susipažinti su senąja mūsų literatūra, neatidėliodami įsigykite prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istoriją". Knygos kaina: kietais viršeliais $3.00, minkštais $2.00.

Užsakymus adresuokite:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted Street,
Chicago 8, Ill.

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų
$19.95 ir brangesnių.

IŠPARDAVIMAS

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

BARČIAUSKAS — NAUJIENŲ ATSTOVAS

NAUJIENOS, norėdamos tiksliau ir skubiau informuoti lietuvius apie ideles mūsų tautiečių kolonijas New Yorke ir jos apylinkėse, paskyrė p. Vladą Barčiauską NAUJIENŲ atstovu New Yorke.

Visais NAUJIENŲ prenumeratos ir skelbimų reikalais prašome kreiptis į jį tokiu adresu:

MR. VLADAS BARČIAUSKAS
292 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-5108

Vladas Barčiauskas mielu noru patarnaus visais NAUJIENAS liečiančiais reikalais. NAUJIENŲ Adminstracija.

SNIEGAS MATOSI IŠ LOS ANGELES

Baltas, žibantis ir šaltas sniegas neseniai buvo padengęs Los Angeles miestą supančius kalnus. Porą naktų mieste puikiai palijo, gi kalnuose tuo pačiu metu iškrito daug sniego. Šiemet čia ypačiai "šalta" žiema ir dėlto kai kur sniego atsirado jau net 3,000 pėdų aukštumose. Tai retas įvykis Kalifornijoje. Kalnuose, su tinkamomis sąlygomis pašliūžininkams, savaitgaliais begalės sporto, o ypač sniego mėgėjų. Kai kurie ir naujakuriai čia išgyvenę po keleris metus, išvežė į kalnus savo vaikus — jiems parodyti sniego... Juk ne dažnai tokia proga čia pasitaiko.

Šiaip, klimatas čia šiuo metu labai geras — naktys šaltos, dienos taip pat vėsios, oras labai švarus, be jokio "smogo". Bet jau pamažu dienos ilgėja ir oras ima atšilti.

(P. S. Apie klimatą stengiuosi parašyti po kelias eilutes dažniau, nes žinau, kad labai daug skaitytojų, žiūrinėdami laikraštyje žinių apie Los Angeles ar Kaliforniją iš viso, stengiasi iš jų susidaryti vaizdą, kokios ten klimatinės sąlygos. Nesiginkite... tūkstančiai yra tokių, kurie pagalvoja, "o gal kartais keltis Kalifornijon — jei ne dabar, tai bent ant senatvės").

Pramogėlė smalsuoliams. Antradienį, sausio 25 d., į Los Angeles atvyksta generolas MacArthur, kurio sutikimas, stebint paruošiamuosius darbus, atrodo, bus pompastiškesnis už paties prezidento vizitą. Generolas MacArthur čia atvyksta jo garbei pastatyto paminklo, jo vardo parke, atidengimo proga.

Gen. St. Raštikis Palangoje baigė peržiūrėti savo atsiminimus, kurie, sutartimi su viena leidykla, atiduodami spaudai ir jau vasario mėnesio pradžioje bus pradėta rinkti. Gen. St. Raštikis su žmona gyvendamas Palangoje (taip vadinasi ponios Starkienės namai Santa Monikoje, Kalif., prie pat Pacifiko krantų), ieško atitinkamo darbo, bet sutinka ir kliūčių, kurias sudaro amžiaus slenkstis (gen. Raštikis dabar jau yra 59 metų amžiaus). Kol kas dėlto tedirba viena ponia Raštikienė.

Bakūnas išėjo — Raila atėjo. Šiomis dienomis įvykusiame Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Los Angeles skyriaus susirinkime buvo išrinkta nauja skyriaus valdyba, kuri dabar yra tokios sudėties: pirmininaks — Br. Raila, sekretorius — M. Stark ir iždininkas — J. Vitėnas. Nuo skyriaus įsisteigimo 1952 m. iki paskutiniojo susirinkimo pirmininku buvo V. Bakūnas.

Los Angeles skyrius padidėjo dviem naujais nariais, būtent: susirinkime tokiais buvo pasveikinti J. Gliaudys ir L. Valiukas.

Ligoninėje trumpą laiką pabuvusi, jau grįžo į namus, Burbanke, Mrs. Z. Waitek. Ji jau ilgesnį laiką sirguliavo, kol galų gale nutarė sveikatos reikalus tvarkyti ligoninėje, kas, atrodo, bus greitai ir gerai pavykę.

Gero poilsio ir daug sveikatos Mrs. Waitek.

Naujas vardas, nauji daviniai blykstelėjo neseniai viename kat. laikraštyje. Tai Los Angeles neseniai apsigyvenusio aktoriaus, dabar, atrodo, bandančio savo talentą spaudoje, Juozo Kaributo pasikalbėjimas su viena amerikiete, tariama filmų direktore. Ponas Kaributas amerikietės paklaustas: "Kiek turite šiame krašte lietuvių?" — atsakė: "Apie tris milijonus".

Klaida ar klaidinimas?

Valdžios rinkimai įvyks sausio 30 d. Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkės susirinkime parapijos salėje. Bus renkama apylinkės valdyba ir kt.

Kam reikia pašalpų? Ypačiai kai liga sunarplioja visą tavo biudžetą. Tokiais atvejais pašalpos duoda Los Angeles Lietuvių Vyrų ir Moterų Tautiškas Pašalpinis Klubas savo nariams. To klubo eilinis susirinkimas įvyksta š. m. vasario m. 1 d. 7 val. vakare lenkų svetainėje, Los Angeles, S. Bonnie Brae 843.

T. T.

— Būvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

10 PATARIMŲ

1. NEPRALEISK visų uždirbtų pinigų.
2. ATSKIRK tam tikrą dalį padėti į Taupomąją Sąskaitą.
3. NESLĖPK pinigų namuose.
4. PRIE PIRMOS PROGOS ATIDARYK pas mus Taupomąją Sąskaitą.
5. NELAUK, kol daug sutaupysi. Mes priimame ir mažomis sumomis.
6. NEIEŠKOK didelų nuošimčių ar bonų, nes gali apsivilti.
7. DĖK savo santaupas į apdraustas Taupymo ir Skolinimo Bendroves.
8. PASIRINK LIETUVIŠKĄ TAUPYMO bendrovę, kuri tau geriausia patinka.
9. NEKREIPK daug dėmesio į pagyrų puodus.
10. VISUOMET ATMINK

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas: HAymarket 1-2028

Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta.
Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro.
Automobilistams tuščias lotas šalimais.

Atsišaukimas į Pittsburgho ir apylinkės draugijas

Pittsburgho ir apylinkės draugijų metinis suvažiavimas įvyksta sausio 30 dieną 3 valandą po pietų Lietuvių Piliečių salėje, 1725 Jane St., S. S. Pittsburgh 3, Pa.

Šiuo kviečiame visas Pittsburgho ir apylinkės draugijas, klubus ir susivienijimų kuopas išrinkti ar įgalioti savo atstovus ir prisiųsti į minėtą draugijų suvažiavimą. Suvažiavime bus renkami ALT Pittsburgho skyriaus nariai ir bus daromi pasiruošimai iškilmingam Lietuvos nepriklausomybės 37 metų sukaktuvių minėjimui, kuris yra rengiamas vasario 20 dieną Lietuvių Piliečių salėje, S. S. Pittsburgh, Pa.

Taip pat šiame draugijų suvažiavime bus pateikti raportai ALT Pittsburgho skyriaus veiklos Lietuvos laisvinimo darbuose ir surinktų aukų apyskaitos. Bus aptarta bendri Amerikos lietuvių reikalai, ateinančių metų veikla ir kiti svarbūs reikalai.

Šia proga norime priminti gerbiamiems draugijų veikėjams, kad Lietuvos nepriklausomybės minėjimo dieną visada yra dedamos ir renkamos aukos Lietuvos laisvinimo darbams paremti. Todėl būtų labai gražu, kad ir draugijos iš savo iždų skirtų didesnę ar mažesnę auką pagal savo išgales. Tą auką jūsų atstovai galėtų įteikti draugijų suvažiavime arba Lietuvos nepriklausomybės minėjimo dieną.

Toms draugijoms, kurių adresai yra žinomi, yra išsiuntinėti pakvietimo laiškai, o jei kuri draugija ar kuopa nebūtų gavusi pakvietimo laiško, malonėkit pasinaudoti šiuo pranešimu ir dalyvaukite suvažiavime. Taip pat kviečiame suvažiavime dalyvauti ir visuomenės veikėjus.

ALT Pgh'o Skyriaus Valdyba:
Pirm. A. Paleckis
Sekr. S. Bakanas

Detroit, Mich.

Lietuvių Studentų Santaros seminaro ketvirta paskaita, kurią skaitys dr. Vincas Misiulis. Paskaitos tema: Lietuvių tautinis susipratimas. Po paskaitos seks diskusijos.

Dr. Vincas Misiulis yra baigęs teologijos-filosofijos ir teisės fakultetus. Jis yra daug gilinęsis į lietuvių tautos istorines problemas, apie kurias nesykį rašė spaudoje.

Visuomenė, o ypač studentai, maloniai kviečiami dalyvauti.

—Š.

Tėvams ir vaikams

yra malonu kai gražiame vežimėlyje vežamas vaikas (Europiejiškame). Apie tuos vežimėlius gausite visas informacijas ir katalogus pas J. Karvelį, 3322 So. Halsted Street, Chicago, Ill. Tel.: YArds 7-0677. (Sk.)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

50 metų sukaktis

PLANINGAS TAUPYMAS UŽDIRBA

Gerus Dividendus

TEGUL 1955 METAI BŪNA VAISINGI • PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN

Mutual Federal Savings and Loan Association
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 West Cermak Road Chicago 8, Ill
Phone VIrginia 7-7747

TELEVIZIJOS 1955 METŲ MODELIO

RCA-Victor, Admiral, Philco, Dumont, Zenith, Gen. Electric, Crosley pirksite pigiausiomis kainomis iš Budriko, su pilna garantija ir lengvais išmokėjimais. Didelė nuolaida už jūsų seną televiziją.

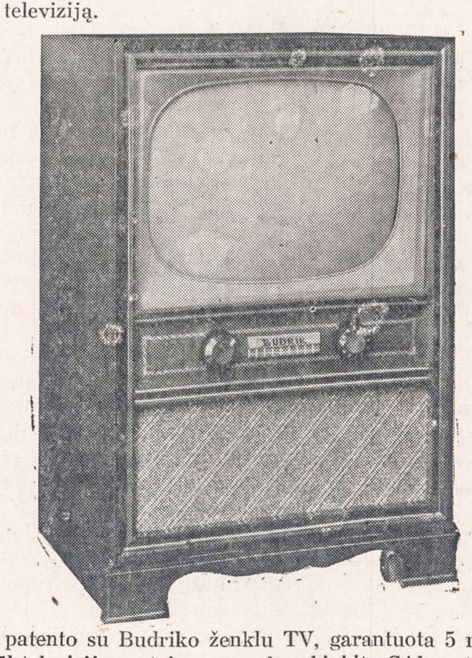

RCA patento su Budriko ženklu TV, garantuota 5 metams.
Dėl televizijos sutaisymo paskambinkite CAlumet 5-7237.
Už $3.00 ATEINA Į NAMUS.

JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 South Halsted Street

Atidara nedėliomis nuo 11 iki 5 val. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:30 vakare. Kitom dienom nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Radio Valanda leidžiama Budriko kas ketvirtadienio vakarą nuo 6 iki 7 val. iš Radio Stoties WHFC, 1450 kilocycles.

RADIO & TV
$3.00 SERVICE CALLS $3.00
SOUTH WEST
AL. PETKUS
F. STUPUR
Patyrę ekspertai pataiso įvairiausios rūšies radijo ir televizijos aparatus.
Šaukite: PRospect 6-2229
2500 WEST 69th STREET

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

TV APARATAI
RADIJO SU FM
Hi Fi FONOGRAFAI
GERIAUSIOS KOKYBĖS!
PRIEINAMA KAINA
DAINA TELEVISION
sales-service
3130 SO. HALSTED — DA 6-6887

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

PALMIŠKOS UOGOS

Palmiškos Džiovintos Uogos yra geros dėl tų, kurie turi užsisenėjusius šalčius galvoje, erzinančius skaudėjimus kvėpavimo kanaluose, kaip tai nosyje, ausyse ar gerklėje. Palmiškos Uogos yra labai maistingos ir turėtų būti geros dėl tų, kurie turi silpnus ir neveiklius lytiškus Organus. Ir tos Uogos yra viso kūno stiprintojos ir pagerintojos. Svaras Uogų yra $2.00, bet jeigu norite per COD, tai $2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Join the GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Ketvirtoji Žvaigždė Krinta

Užsienio prekybos ministeris Anastasij I. Mikojan tapo pašalintas. Sovietų valdžia praneša, kad jisai pats pasitraukė, neva dėl menkos sveikatos. Bet komunistų diktatūros viršūnėje retai kuris atsistatydina savo noru.

Mikojanas turėjo ilgus metus užsienio prekybos ministerio vietą. Jisai mokėdavo labai gudriai vesti derybas biznio reikalais su kitų šalių valdžiomis. Kremliaus valdovų klikoje jisai stovėjo ketvirtojoje vietoje — po Malenkovo, Chruščiovo ir Molotovo.

Pranešime apie Mikojano "pasitraukimą" sakoma, kad jisai pasilieka ir toliau vicepremjeru ir komunistų partijos centro komiteto nariu, bet neminima, ar jisai priklauso CK "prezidiumui", kuris užėmė vietą visagalinčiojo Politinio Biuro. Centro komitetas daug galios neturi; jisai susirenka, kada jį sušaukia prezidiumas.

Kas pakišo koją Mikojanui, nežinia. Jisai yra vienas iš senosios kaukaziečių grupės, kuria buvo apsistatęs aplink save Džugašvili-Stalinas. Stambiausias jos šulas, po Stalino mirties, buvo Lavrentij Berija, kurį Malenkovas (ar Chruščiovas?) sušaudė prieš metus su viršum laiko. Pernai prieš Kalėdas buvo sušaudytas artimas Berijos bendradarbis Dekanozovas.

"Kaukazo razbainikų" gauja baigia išnykti iš Kremliaus rūmų.

Mikojanas galėjo būti auka varžybų, kurios eina tarp Malenkovo ir Chruščiovo. "Pravda", kuri yra vyriausias SSRS komunistų partijos centro komiteto organas ir todėl yra tiesioginėje "pirmojo sekretoriaus" Chruščiovo kontrolėje, kaltina Mikojaną dėjus perdaug svarbos vartojamųjų prekių gamybai ir tuo "skriaudus" sunkiąją pramonę, kuri tarnauja pirmoje eilėje krašto gynybos reikalams.

Įdomu, kad panašių priekaištų buvo daroma ir Berijai. Po jo sušaudymo buvo paskelbta, kad jisai norėjęs "grąžinti kapitalizmą". Berija bandė sušvelninti ūkininkų išnaudojimą kolchozuose, žadėjo duoti daugiau maisto miestų gyventojams ir mažiau spausti tautines sovietų respublikas.

Jei Mikojanas yra nuverstas dėl panašaus "nuolaidumo" masių interesams, tai jį baudžia ta pati ranka, kuri sulikvidavo Beriją. Atrodo, kad tai turėtų būti Chruščiovas, o ne Malenkovas. Mušdamas užsienio prekybos ministerį, pirmasis C. K. sekretorius smogia netiesioginiu būdu ir premjerui.

Pranešimas apie Mikojano "pasitraukimą" pasirodė už 10 dienų prieš Aukščiausiojo Sovieto sesiją, kuri yra šaukiama vasario 3 d., visu mėnesiu anksčiau, negu kad buvo numatyta. Sovietų "parlamentas" paplos rankomis ir patvirtins tai, ką bus jam paruošęs Kremlius. Tada gal paaiškės labiau, kas yra tikrasis "bosas".

APŽVALGA

POPIEŽIAUS "TAIKOS TILTAS"

Iš popiežiaus Pijaus XII kalėdinio atsišaukimo (pavėluoto dėl jo ligos) buvo paduota spaudoje trumpų ištraukų, kurias skaitant susidarė įspūdis, kad R. K. Bažnyčios galva skatina Vakarų tautas daryti taiką su bolševizmu. Mat, popiežius kalbėjo apie galimybę nutiesti "taikos tiltą" tarp dviejų žmonijos dalių, kurios dabar yra "šalto karo" arba "šaltos taikos" stovyje viena su kita.

Dėl to nudžiugo kai kurie komunizmo agitatoriai, įsivaizdavę, kad pasaulio katalikų vadas remia Maskvos "taikos" propagandą. Bet jie neskaitė ištiso popiežiaus kalbos teksto. Jisai pusėtinai ilgas. Žurnale "U. S. News & World Report" (1955 sausio 14 d.), išverstas anglų kalbon, jisai užima 12 plačių skilčių.

Popiežius svarsto "koegzistencijos" klausimą, parodydamas, kad "koegzistencija" nėra tikroji taika, nėra dargi taikingas sugyvenimas. Koegzistencija gali būti įvairi. Blogiausioji yra tokia koegzistencija, kuri yra paremta *baime*. Bloga taip pat yra "koegzistencija klaidoje". Geresnė yra "koegzistencija tiesoje".

Popiežius nori, kad dabartinė koegzistencija "kokiu nors būdu virstų koegzistencija tiesoje". Ji susidarys tada, kada žmonės ir vienoje ir antroje pusėje priims tam tikrą bendrą tiesą. Tada tarp dviejų atskirtų žmonijos dalių atsiras "tiesos tiltas".

Bet čia Pijus XII pabrėžia, jog "tiltas negali būti pastatytas tiesoje tarp šitų dviejų pasaulių, jei jisai nebus paremtas *žmoniškomis esybėmis*, gyvenančiomis viename ir antrame šių pasaulių, o ne jų valdžiomis arba socialinėmis sistemomis".

Taigi popiežius kreipiasi į žmones, o ne į valdžias, ragindamas juos statyti "tiesos tiltą" ir "taikos tiltą".

Jisai peikia siaurą nacionalizmą ir remia vieningos Europos idėją. Bet jisai remia ir mažumų teises. Tokia vienijimo politika, "kuri aukotų nacionalistiniams interesams" nepajėgiančias atsiginti "rasines (etnines?) mažumas", būtų, popiežiaus nuomone, ne tik klaidinga, bet tiesiog "išdavikiška".

Suprantamas dalykas, kad savo įtikinėjimams paremti jisai vartoja daugiausia teologinius argumentus. Per juos dažnai nelengva surasti jo minties branduolį. Neteologai vargiai besutiks su popiežiaus pareiškimu apie "gamtinį įstatymą" (natural law), kurio dar, esą, stengiasi laikytis laisvasis pasaulis, bet kurį visiškai paneigė sistema, esanti anapus geležinės uždangos. Žmogus, žinoma, yra gamtos kūrinys, bet jisai gyvena ne tik gamtoje, o ir *visuomenėje*, kurios plėtojimosi įstatymai yra ypatingi.

Tačiau svarbu čia ne tai. Popiežiaus kalbą, be abejonės, skaitė atsakingi valdžių pareigūnai ir politinių partijų vadai Europoje, norėdami patirti, kuriuo keliu jisai pataria eiti katalikams. Kas skaitė jo kalbą atidžiai, tas žino, kad jisai atmeta besąlyginę taiką ir smerkia mažumų pavergimą; vietoje "baimės koegzistencijos", jisai pataria siekti *žmogaus vertybe ir teisingumu* pagrįstos taikos.

Maskvos pakalikai, kurie šokinėjo iš džiaugsmo, kad R. K. Bažnyčios galva liepiąs tikintiesiems stoti už Kremliaus "taiką", nudžiugo per anksti.

VOKIEČIŲ SOCIALDEMOKRATŲ SĄLYGOS

Vokietijos socialdemokratų partijos pirmininkas Erich Ollenhauer parašė laišką kanclerinui Adenaueriui, išdėstydamas sąlygas, be kurių socialdemokratų partija nesutiks remti Paryžiaus susitarimus, numatančius Vokietijos apsiginklavimą. Laiško tekstas nėra paskelbtas, bet socialdemokratų užsienio politikos ekspertas Herbert Wehner pasakė, kokios tos sąlygos. Jų keturios:

Socialdemokratai reikalauja, kad prieš patvirtinant apsiginklavimo susitarimą būtų padarytas dar vienas mėginimas susitarti su Sovietų Rusija dėl Vokietijos suvienijimo. Bonnos vyriausybė turi gauti iš vakarinių valstybių aiškų pareiškimą Vokietijos suvienijimo klausimu. Socialdemokratai reikalauja atmesti susitarimą su Prancūzija Saaro klausimu, nes tas susitarimas reiškiąs vienašališką vokiečių kapituliaciją. Pagaliau, jie reikalauja, kad santykiai tarp vakarinės ir rytinės Vokietijos zonų būtų padaryti kiek galint labiau normalūs.

Reikalavimas dar kartą "mėginti susitarti" su Maskva atrodo greičiau, kaip politinis manevras, negu rimtas pasiūlymas. Argi nebuvo pakankamai su Maskva tartasi? Tur būt, nė pats Ollenhaueris netiki, kad Kremliaus ponai dabar bus sukalbamesni. Apsiginklavimo sutarties tvirtinimo trukdymas kaip tik daro juos nesukalbamus.

Gaila, kad vakarinės Vokietijos socialdemokratai neima pavyzdžio iš Prancūzijos socialistų, kurie remia Vokietijos apginklavimą. Norėt, kad vokiečių respublika pasiliktų nuginkluota, yra nesąmonė. Socialdemokratai turėtų rūpintis, kad vokiečių armija būtų *demokratiška* — ir dalyvauti jos kūrime.

UNITED PRESS TELEPHOTO

Komunistinės Kinijos premjeras Chou En-lai įspėjo JAV, kad jos "nesikištų" į vidujinius Kinijos reikalus.

Vyrai gali pasirinkti tarnybą

— Primenu visiems jauniems vyrams, kad High School baigusieji gali pasirinkti vieną iš 87 techninių mokyklų pirma, negu jie bus prisaikdinti karo tarnybai, — pareiškė Master Sergeant Anthony Bujanowski, kuris vadovauja Armijos ir Aviacijos Rekrutavimo Įstaigai, esančiai 1831 Blue Island Avenue.

Rekrutavimo Įstaiga dabar yra atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 P. M., kad dirbantieji arba kitais dalykais užimti jaunuoliai galėtų į ją užeiti ir pasiteirauti. Informacijų taip pat galima gauti, jei patelefonuosite TA 9-2242.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina—$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

— Vokietijoje 683 lietuviai džiovininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajaus metu!

DIDŽIOJI SSSR NESEKMĖ

Žemės ūkio srity SSSR įšitiko didžioji nesekmė. "Pravda" dar taip neseniai dėjo ilgiausius straipsnius apie Sibire ir Kazachstane steigiamus naujus kolūkius visai iki tol neprieinamose dykumuose. Norėta ten visas tas pūdymaujančias žemes paversti derlingomis. Buvo ten siunčiama šimtai tūkstančių jaunuolių, daugiausia iš ne rusų gyvenamų vietovių. Ten siuntė daktarus, agronomus, mokytojus, inžinierius ir paprastus žemės ūkio darbininkus. Juos visaip masino, įkalbinėjo, kad jie ten susikursią sau pasakišką gyvenimą ir tuo pačiu patarnaus komunistų partijai ir jos vyriausybei. Ten siuntė didžiausią kiekį įvairių žemės ūkiui reikalingų padargų ir visokeriopų mašinų. Visa tai atiminėjo iš kitų jau seniau veikiančių kolchozų ir gabeno Sibiran. Ten gabeno palapines, virtuves ir, kaip "Pravda" rašė, net pirtis... tik trūko vandens ir dar kai ko... Ir dėl to "kai ko" prieš porą savaičių "Pravda" jau prasitarė, kad kolchozų organizacija nėra tikusi naujus žemės plotus Sibire įveikti. Girdi, ten, Sibire, visai kitose gyvenimo sąlygose būtina darbo draugumė, susipratimas, kas kolchozuose sunkiai įgyvendinama, nes kolchozininkas nesijaučia vien kolchozui dirbąs.

Tai buvo pirmas skambutis. O štai jau gruodžio pradžioje "Pravda" atvirai pasisako, kad sumanytas planas įveikti Sibire dykumas nepasisekė... Girdi, dirbantieji ten neturi bet kurių civilizacijos patogumų ir kultūrai siekti priemonių... Dirbantieji kai kur net turėję po atviru dangumi miegoti... jie negaudavę tinkamo maisto laiku ir pasitaikę dar visokeriopų kitų trūkumų.

O toji pati "Pravda" dar taip neseniai savo skiltyse dėjo ten nuvykusių jaunuolių dirbti bendrus laiškus, kuriuose jie nežinojo kaip džiaugtis nauju saulėtu, viso ko kupinu, gyvenimu... Kituose jų laiškuose jau buvo pasigirta, kiek tūkstančių ha dykumų buvo paversta derlingomis dirvomis ir jau užsėtomis. Buvo laukiama didžiulio derliaus, kokio pasaulis dar nežino. Ir šit išėjo tik piššš... apie ką jau ir pati "Pravda" spėjo pasakyti. Deja, ji nepasako, kiek iš ten tų šimtų tūkstančių nugabentų jaunuolių sudėjo savo kaulus po žeme. Kiek jų grįžta sveikatos netekusių ir kiek jiems iš Lietuvos ir iš kitur tėvai buvo pasiuntę ir siunčia maisto siuntinėlių nuo bado apsiginti. "Pravda" taip pat nepasako kelintas iš tų jaunuolių, kuriems tie siuntinėliai su maistu buvo pasiųsti, juos gavo... nes net pašto patarnavimo kai kur nebūta.

Tos didžiulės nesekmės kaltę "Pravda" suverčia ne bendrai komunistinio ūkio įsprausto į sovietinius varžtus sistemai, bet kaltina to sumanymo vykdytojus, ten dirbusius. O ką kitą kaltinsi, jei to plano kūrėju buvo komunistų partijos politbiuras priešaky su Chruščiovu ir Malenkovu... Kaip ir kokiomis priemonėmis tas planas privalėjo būti vykdytas, kokie darbai pirmoj eilėj turėjo būti dirbtini — instrukcijas surašė ir jas savo vardu skelbė komunistų partijos centro komitetas kartu su SSSR vyriausybe.

Dar šių 1954 m. pavasarį kas "Pravdos" numeris, tai vis su įvairiomis panašiomis instrukcijomis išeidavo ir raginimais įrodyti, kad komunistai nežino tokių tvirtovių, kurių jie neįveiktų...

—a

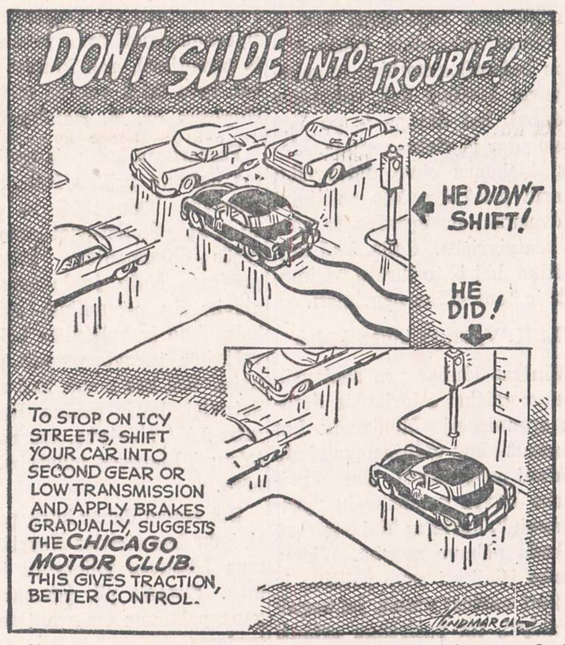

Naujienos — 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

URMANAS

Medžiotojo patyrimai Sibire

ATSIMINIMAI IŠ CARO LAIKŲ

Prieš rašant apie Sibiro medžioklę caro laikais, reikia nors paviršutiniškai supažindinti skaitytojus su Sibiro miškais, su augmenija, gyvūnija, su Sibiro gyventojais bei medžiotojais, su Sibiro klimatu, su didžiosiomis jo upėmis, ežerais bei jų gyvūnija.

Miškai

Sibiro miškai ploto ir brangiųjų kailinių žvėrių gausumo atžvilgiu užima pirmąją vietą pasauly. Jie tęsiasi apie 4,000 mylių, išilgai ir skersai matuojant. Vietos gyventojai spygliuočių medžių miškus vadina taigomis, o lapuočių — urmanais. Apie 80% viso ploto priklauso spygliuočių miškams ir apie 20% — lapuočių. Spygliuočiai miškai daugiausia tęsiasi Rytų Sibiro, o lapuočiai — Vakarų Sibiro zonose. Auga daugiausia šie spygliuočiai medžiai: pušys, kedrai, eglės, listvinės, o lapuočiai: beržai, juodalksniai, epušės, gluosniai, uosiai ir kt.

Sibiro miškuose yra daug kedro riešutų, kurie auga to medžio konkorėžiuose. Jie yra rudos spalvos, kavos pupelės didumo. Jais maitinasi graužikai. Todėl Sibiro miškuose šių žvėrelių yra labai daug. Vietos miškų gyventojai taip pat renka šiuos riešutus, spaudžia iš jų aliejų ir valgo juos žalius.

Sibiro miškuose netrūksta ir grybų: baravykų, raudonikių, lepšių, kazlėkų, ūmedžių, ruduokių, paliepių, voveruškų, kelmučių, šilbaravykių ir įvairių rūšių musmerių bei šungrybių.

Iš uogų paminėtinos šios: šermukšniai, juodosios ir raudonosios serbentos, avietės, braškės, žemuogės, mėlynės, bruknės, spanguolės ir girtuoklės.

Sibiro miškų žvėrių įvairumas labai didelis: meškos, stumbrai, (zubrai), didieji briedžiai, kuriuos vietos gyventojai vadina "sachatyj", elniai, stirnos, šernai, vilkai, lapės, barsukai, zuikiai, lūšiai, sabalai, šeškai, kiaunės, bebrai, ūdros, širmonėliai, žebenkštys, voverys, burundukai, ėžiai, kurmiai, suslikai ir kt. Mongolijos pasieny, Usurijos ir Amuro kraštuose, pasitaiko tigrų, kurie atbėga iš Indijos vietos stirnomis pasismaguriauti.

Iš paukščių paminėtini: kurtiniai, tetervinai, kurapkos, riabčikai, varnos, juodvanagai, geniai ir daugybė mažų paukštevanagai, geniai r daugybė mažų paukštelių-giesmininkų.

Netrūksta taip pat nuodingųjų ir nenuodingųjų gyvačių, žalčių, driežų ir kt. Iš roplių daug rupūžių ir varlių.

Dar daugiau vabzdžių: sparvų, aklių, uodų, "moška" vadinamų muselių, šiaip musių, įvairių vabalų ir įvairiaspalvių peteliškių.

Gyventojai

Iš 20 milijonų Sibiro gyventojų apie 12 milijonų gyvena miškuose. Apie 2/3 yra baltosios rasės, slavų kilmės: rusai, ukrainai ir kitų tautų atstovai, kurie jau yra surusėję. Tai Sibiro užkariautojų, kazokų, pionierių, kolonistų, tremtinių ir valkatų, vad. brodiagų, ainiai. Apie ⅓ sudaro geltonoji rasė. Tai daugiausia mongolų kilmės čiabuviai: totoriai, tilengitai, altaicai, tunguzai, jakutai, buretai, eskimai ir atsikėlę iš Mongolijos tikrieji mongolai.

Sibiro gyventojai yra geri šauliai ir medžiotojai. Tiek savo sugebėjimais, tiek savo skaičiumi jie pirmauja visame pasaulyje. Paprastai Sibiro vyriškosios lyties gyventojai medžioti pradeda dar vaikystėje, eidami kokius 10 metus ir to užsiėmimo neatsisako iki mirties. Paaugliai ir seniai medžioja mažesnius žvėrelius bei paukščius netoli savo sodybų. Gi vyrai tarp 17 ir 60 metų amžiaus leidžiasi į miškų gilumą, kartais iki 200 mylių nuo gyvenamųjų vietovių. Jie yra iš profesijos medžiotojai, susibūrę į medžiotojų arteles.

Klimatas

Didžiulės šiaurės Azijos plokštumos, kuri vadinama Sibiru, klimatas yra perdėm kontinentalinis ir todėl sveikas, nors jo žiemos būna labai šaltos. Žiemos metu temperatūra svyruoja nuo 40 iki 55 Celsijaus laipsnių žemiau nulio. Verchojansko srityje, Jakutsko apygardoje, žiemos temperatūra būna tarp 55 ir 70 Celsijaus laipsnių žemiau nulio. Tos vietos laikomos šalčiausiomis visame pasaulyje. Gi Sibiro vasaros yra labai karštos. Temperatūra svyruoja tarp 40 ir 60 Celsijaus laipsnių aukščiau nulio.

Sibiro vasara tęsiasi tik apie 3 mėnesių. Žiema gi užtrunka iki 9 mėnesių. Ji būna ilga, pastovi ir šalta. Pavasario ir rudens beveik nebūna. Jau pirmoje rugsėjo pusėje dažnai iškrinta sniegas ir pasilieka iki pavasario. Pirmoje gegužės pusėje dar būna tikra žiema, žemė užklota sniego, upės sukaustytos ledo, žmonės važinėja rogėmis. Antroje gegužės pusėje oras staiga atšyla, sniegas greitai ima tirpti, nueina nuo upių ledas ir prasideda karšta vasara.

Sbire, kaip ir tropikiniuose kraštuose, oro atmainos įvyksta labai staigiai. Saulėta karšta diena kartais labai greitai apsiniaukia. Ima daužytis perkūnas, padangę raižo žaibai, lietus pila, kaip iš kibiro, o už kelių valandų, žiūrėk, jau vėl karšta saulutė svilina.

Upės ir ežerai

Sibiro miškus raižo didžiulės upės: Irtišas, Obė, Enisiejus ,Angara, Lena, Amuras ir daugybė mažesnių upių, kaip Tunguzka, Kirenga, Vitimas, Aldanas, Tomas, Ilimas ir kt. Didingai banguoja Baikalo ežeras. Netrūksta mažesnių ežerų.

Tose upėse ir ežeruose veisiasi daug įvairių žuvų: sturių, lašišų, upėtakių, šamų, nalimų, taimenių, lydekų, sigų, lynų, sterledžių, chairiuzų, šapalų, raudžių, kuojų, o Baikalo ežere veisiasi ir omuliai. Tai specifinė Baikalo žuvis, kuri niekur kitur nesutinkama.

Tos upės ir ežerai pilni įvairių vandeninių paukščių: gervių, garnių, gulbių, žąsų, ančių, narų, kulikų ir bekasų.

Kaip aš pasidariau Sibiro medžiotojas

Būdamas 10 metų, aš išmokau elgtis su šautuvu. Pirmąsias medžiojimo pamokas man suteikė tėvas, kuris buvo vienas geriausių Lietuvos medžiotojų. Pasitobulinti to mano pamėgto sporto tėvas mane pasiuntė pas vieną savo draugą medžiotojąūkininką. Pas jį aš išbuvau visą vasarą. Išmokau iškamšomis privilioti tetervinus, o dudelių švilpimu — laukines antis. Išmokau ir daug kitokių medžioklės gudrybių. Eidamas 15 metus aš jau buvau pusėtinai prityręs medžiotojas. Nuo to laiko aš su šautuvu niekados nesiskyriau. Būdamas aistringas medžiotojas, vienu metu bendradarbiavau rusų spaudoje, kurioje tilpdavo medžioklės klausimais mano trumpi straipsneliai.

Sulaukęs reikiamo amžiaus, aš pristačiau Rusijos Imperijos Medžiotojų Draugijai geras medžiotojų rekomendacijas ir buvau priimtas tos draugijos nariu.

(Bus daugiau)

MUZIKINĖS NUOBIROS IŠ PAVERGTOS TĖVYNĖS

Rašo J. Girdžius-Klausutis

(Tęsinys)

Simfoniniai koncertai su lietuviška muzika ima vytis vienas kitą. Lapkričio 16 vėl transliojamas viešas koncertas, diriguojamas B. Dvariono. Pradžioje Altanavičius (už pavardę neatsakau — labai blogas girdimumas) simfoninė poema "Duona" pagal to paties pavadinimo Mieželaičio literatūrinį veikalą.

Toji duona netik juoda, bet dargi neiškepta, ir iš beformės tešlos sunku atsiminti nors vieną doresnę temą. Temos neprofilingos, nei harmonija, nei ritmas jokiomis "razinkomis" nepasižymi, instrumentacija (be vieno kito corni pasažo) banali, nepastebėta nei didelių minčių, nei ambicijų į sudėtingesnį techninį darbą. Nesakysime: gaila gaidų popieriaus. Iš principo — muzika juk turi praskambėti, ir kompozitoriui publikinis testas pati didžiausia pamoka. Tikėkimės, jog šio to išmoks. Pašildyti atšalusį muzikinės klasikos blyną ir tai vadinti savo kompozicija — vis dėlto didelis drąsumas. Nežiūrint to — turbūt irgi iš principo — publika ilgais plojimais pasitiko šią (premjerinę?) 25 minučių nuobodybę.

Giedresnio įspūdžio paliko Garbulskio koncertas fleitai, kurį švaria technika, tačiau menku tono kvalitetu atliko Augustas Armonas. Ne be reikalo Schumanas į klausimą, ar yra nuobodesnis dalykas už fleitą, atsakė teigiamai: dvi fleitos. Per visą veikalą, mano supratimu, kompozitorius daro vieną pagrindinę klaidą — perdaug kantilėnos. Fleita ne klarnetas, o dargi solistui visiškai svetimas natūralus bent kiek spalvotas vibrato. Taip pat gaila, kad Gervulskis neparodė ryškesnių harmoninių ekperimentų, dėl kurių anksčiau teko maloniai nustebti. Dabar palko tik užsimojimas pačioje pradžioje (Allegro vivace) ... Temos, apskritai paėmus, nėra tokios ekspresingos, kad pakęstų vis naujus pakitimus.. Ritmas mėgsta liaudinių sutartinių sinkpuotus pavyzdžius. Šis daugiau kamerinis koncertėlis irgi tenka laikyti jėgų išbandymu. Veikalas, kuris padarė kiek perbalusio įspūdžio, trunka 20 minučių ir pasitinkamas nemažais plojimais.

Koncerto antrosio dalies pradžioje koncertmeisteris Mykolas Čembovas atliko J. Karoso ypač pirmoji (Moderato) ir antroji (Allegro --Andante cantabile) pasižymi dideliu dainingumu — tik kad būtų kas dainuoti. Paskutinė motorinė dalis (Allegro) kiek konpensuoja aną įspūdį. Solo partija parašyta patogiai, ir, atrodo, solistas ją išgrojo be didesnių sunkumų; gi kadencijų doppelgrifus galima ir švariau išgroti. Šiaip jau veikalas nežavėjo dėl tuštumos.

Pabaigoje atlikta J. Dambrausko kantata apie "Pergalę" pagal Reimerio žodžius su shoru ir soliste. Čia stumdosi senų pažįstamų nuo Beethoveno iki Verdi bei Brahmso. Tačiau yra ir lietuviškų temų, kaip "Anoj pusėj ežero" (bet, man rodos, Žilevičiui čia bene geriau nuvyko...). Panašų įspūdį sukėlė lapkričio 17 per S. Neries 50 metų gimimo sukakties koncertą atlikta Kleinickio kantata "Marytė Melninkaitė". Muzikinė tuštuma čia bandoma užtušuoti deklamatore (Kupstaite), kuri pakaitomis imasi su tenoru (Gutausku), sopranu (Petruškevičiute), choru ir orkestru.

Geriausias atsakas į žodinį arba muzikinį plepumą — tai nuobodžiavimas. Dėl to ir dėl menko Vilniaus radijo stoties girdimumo teko užgesinti aparatą.

(ELTA)
(Pabaiga)

Cleveland, Ohio

Nuotaikingas poezijos pavakarys pas Garmus

Visame Clevelando lietuviškąjame gyvenime kūrybiškai aktyvus veikėjas teisininkas Antanas Garmus skoningai ir puošniai įsikūrė savo naujuose namuose (629 E. 118, Cleveland, Ohio, tel. LI 1-9382).

Antano Garmaus ir jo ponios idealistiniu jautrumu lietuviškiesiems reikalams, jų namai pasidarė judriu Clevelando lietuvių kultūrinės veiklos židiniu.

Šit neseniai Garmų meniškai įsirengtoje seklyčioje buvo susirinkę clevelandiškiai teisininkai. Gi sausio 22 pavakare su artimaisiais surengta nuotaikinga poezijos valandėlė.

Originalios ir stiprios grožinės kūrybos paskaitė poetas Antanas Nasvytis. Jis pateikė pluoštą vertingų eilėraščių, kurie tikrai yra svarus įnašas lietuvių literatūrai.

Poetas Antanas Nasvytis yra giliai įdomi vyresniosios kartos asmenybė. Jo gausiuose poezijos rankraščiuose slypi daug geros bei įvairios kūrybos. Deja, tai atkakliai kuklus menininkas, vis atsikalbinėjąs išnešti viešumai iš rankraščių.

Jo Leo

*Chicagiečiams susisiekimo nelaimės kiekvienais metais kainuoja $40,000,000. Kiekvienos nelaimės metu jūs užmokate savo dalį. Padėkite sumažinti tą milžinišką sumą, įstojant į "Crusade for Traffic Safety".

Laisvasis ir pavergtasis menas

Smuikininkė Elena Kuprevičiūtė sausio 2 d. koncertavo Čikagoje. Jai akompanavo jos brolis pianistas Andrius Kuprevičius.

Abu muzikai prieš porą metų lankėsi įvairiuose Europos miestuose, ypač sėkmingai garsindami Lietuvos vardą. Prieš metus laiko Andrius Kuprevičius savo koncertais Argentinoje atkreipė muzikų dėmesį. Šiuo metu jis yra Amerikoje, Clevelando mieste, muzikos mokykloje mokytoju.

Ryšium su koncertu, Amerikos laikraščiai paskelbė gražių atsiliepimų apie pianistą ir jo pavergtą tėvynę Lietuvą. Šitie abu muzikos meistrai pradžiugino apie 1000 čikagiškių lietuvių, atlikdami pasaulio ir lietuvių kompozitorių kūrinius. Tarp kitų kūrinių, jie pagrojo ir Šostakovičiaus Grunės polką.

Laisvas kūrinių pasirinkimas bei interpretavimas padeda muzikui iškilti, pasiekti daugiau, negu ten, kur muzikas pajungtas bolševikinei statybai, kur net ir pianistas turi priklausyti visa širdimi partijai, kad galėtų kovoti prieš tariamai supuvusius Vakarus.

Prieš kelerius metus New Yorke įvyko vadinamų raudonųjų suvažiavimas, kuriame buvo kalbėta apie taiką. Iš Rusijos buvo atvykęs ir kompozitorius Šostakovičius. Lietuviai, kaip ir visada, išėjo su plakatais, protestuodami prieš bolševikinius muzikus ir kitus bolševikinio rojaus atstovus. Dailininkas Vladas Vijeikis nešė plakatą su užrašu: "Šostakovičiau, šok pro langą!" Tai buvo priminimas ano įvykio, kai, bėgdama nuo enkavedistų, rusė Kosenkina iššoko pro langą. Plakatas pateko į amerikiečių spaudą, nes anuomet jau buvo žmonių, kurie suprato, kad Rusijoje visa muzika priklauso nuo partijos vadų ir turi jų sukurtą vergiją garbinti. Įvairūs sovietinių muzikų persekiojimai ir jų atgailos įrodė Vijeikio plakato prasmę.

Apie tai vėliau lietuvis poetas rašė:

Šostakovičius kai stojos,
Tai čekistas jį už kojos,
Jei paleidęs būtų veikiai,
Būt pagrobę jį vijeikiai.
Ta Kosenkina tai bravo:
Jos čekistai nepagavo, —
Šostakovičius galvoja
Ir pažvelgia sau į koją.
Nei New Yorko, nei Wall Streeto,
Nei pro langą jis iškrito,
Tik čekistas nuo to laiko
Jį už kojos tebelaiko".

Ir tiesa, ne tik šostakovičių čekistas už kojos laiko, bet ir visus muzikus ir rašytojus, kad jų širdys priklausytų partijai, kad sotūs ir turtingi linksmintųsi tarybinėmis dainomis. Sovietijoje žmogus negali laisvai liūdėti ir laisvai juoktis.

Tik laisvė leidžia kurti tikrąją muziką, kuri tikrai yra didelė ir amžina, giesmė sukurta laisvo menininko, o ne vergo, kad jį nuo Sibiro tundrų išgelbėtų jo pagarbintasis.

Į Kuprevičiūtės koncertą atsilankė nemažas skaičius kitataučių, kurie galėjo įsitikinti lietuvių kultūriniu pajėgumu. Kaip nori gali bolševikai kolioti savo rašytojus ir muzikus, jie nieko nesukurs vertingo, nes tarybiniame rojuje yra baudžiauninkas ne tik kolchozininkas, bet ir menininkas ar žmogus, kovojantis už laisvę.

—E.

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS
IR AUTOMOBILIŲ TAISYMAS
5759 SOUTH WESTERN AVE. Tel.: REpublic 7-9533
TOWING SERVICE 24 VALANDOS PAROJE
Tel.: dieną nuo 6 val. iki 8 val. vakaro REpublic 7-9533
Naktį nuo 8 val. vakaro iki 6 val. ryto WAlbrook 5-3220
Shell Benzinas. Atliekami generaliniai remontai motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to visi lyginimo ir dažymo darbai.
Vakarinėj pamainoj dirba motorų specialistas DAN BOSCO.
Įmonės savininkai: A. ADOMĖNAS, V. KOZICA, V. PAALKSNIS

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3% on SAVINGS
2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAf. 3-1083
B.R.PIETKIEWICZ PRES.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

Lai Nauji Metai būna pilni malonaus gyvenimo su naujom ir patogiom namų reikmenim iš Progress Lietuvių Bendrovės Krautuvės!!
Šį mėnesį čia eina inventory ėmimo stako sumažinimo didis išpardavimas. Kainos numažintos nuo 25% iki 50% ant geriausių baldų setų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, radijų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namams reikmenų.
Lengvi, išmokėjimai pritaikomi visiems. Lankykitės visi čia!

ERDVIĄ IR PATOGIĄ
SENIAUSIĄ
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĘ
PROGRESS FURNITURE Co
4181-83 Archer Ave.
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje

PASIMATYKITE SU STANLEY LITVINU
APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS
DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI
* * *
Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET Tel. VICTORY 2-1272
STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

1% BONAS EXTRA UŽ SANTAUPAS
Pradedant naujus 1955-tus metus, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION įsteigia NAUJĄ BONŲ SKYRIŲ. Šiame skyriuje, be mūsų nuolatinio aukšto dividendo, taupytojas dar gaus iki 1% extra bonusą. Ypatingai šis skyrius taikomas ir skiriamas vaikams bei jaunuoliams. Bet suaugusieji taip pat yra kviečiami juo pasinaudoti.
Kviečiame tėvus atidaryti bonų sąskaitą savo vaikams pačioje jų jaunystėje. Paaugusius atsiveskite į mūsų raštinę. Supažindinkite juos su taupymo svarba. Tegu jie patys, Jūsų priežiūroje, tvarko savo taupymo reikalus. Tai bus geriausia ateities dovana, kokią galite duoti savo vaikui. Jei norite platesnių informacijų, tai pašaukite arba patys atsilankykite į mūsų raštinę. CHICAGO SAVINGS yra pirmoji taupymo bendrovė visoje pietinėje miesto dalyje, kuri yra atidariusi tokį svarbų taupymo skyrių.
Padėkite taupomus pinigus į šią progresyvę, tvirtą — su viršum 14½ milijonų dolerių — taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00... Kur norimi pinigai taupytojams yra išmokami pagal pareikalavimą ir kur be pertraukos duodamas aukštas dividendas.
Indėliai padėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį.
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 SO. WESTERN AVENUE JOHN PAKEL, Prezidentas Telef.: GRovehill 6-7575

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArd. 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Ideda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill.

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M. Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų.
Šeštadieni 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Penktadieniais nuo 6 iki 8 vakaro..
Šeštadieniais nuo 9 iki 12 prieš piet ir nuo 1 iki 5 po pietų.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 val. ryto ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir trečiad. tik nuo 10-12.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero

Tel.: ofiso GR 6-4322. Rez.: HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vakaro, išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BUILDING
6400 SO. KEDZIE AVE.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5 ir 6-8, treč. ir šešt. tik 3-5.
Tel.: PRospect 6-8548
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 1-3 ir 6-8:30, šešt. 11-1 ir 2-4, šeštadienį 11—1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 val. vak.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Buto telefonas: EUclid 6-2806
Ofiso telef.: OLympic 6-0558
DR. L. PETRAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
1405 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.
Kasdien 10-12 prieš piet, 2-4 po piet, 6-9 vakaro; šeštadieni 9-1.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas: PRospect 6-1930
Jei neatsiliepę viršutiniai telefonai.
Šaukite MIdway 3-0001

Tel. ofiso: CLiffside 4-2896
Rez.: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų, šešt. 2-6 v. p.p., išskyrus sekmadienius.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadieni 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef.: PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8 — 10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šeštadieni 2—4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šeštad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet; trečiadieni ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-7042
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priemimo valandos: 2-4 ir 6-8 val. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Ir šalčiai pasirodė

Vakar dienos rytą apie 6 val. temperatūra buvo Chicagos srity nukritusi žemiausiai šiais metais — iki 8 laipsnių.

Pirmadienį popiet iškrito Chicagoje 1.3 colio sniego sluoksnis. Pradėjus snigti smarkiau apie tą laiką, kai miesto darbininkai grįžo į namus, susisiekimas smarkiai sulėtėjo. Buvo atvejų, kad, išvažiavus 4 val. popiet iš vidurmiesčio, tegalėjo parvykti į 4800 į šiaurę tik po 3 ir pusės valandos. Eismo nelaimių padidėjo, keliui pasidarius slidžiam, 3 kartus, nors didesnių nelaimių neįvyko.

Vienas iš daugelio

15 m. Senn aukštesniosios mokyklos mokinys su didele lazda smogė 20 metų merginai per galvą, kai ji ėjo pro šalį namo ties 1521 Ardmore. Ji parpuolė žemėn ir ėmė klykti, todėl tas mokinys, kuris policijai paskui pasisakė norėjęs merginą apiplėšti ir išžaginti, turėjo pabėgti. Mergaitė paskui jį atpažino: tai būta kaimyno vaiko. Mergaitei padarytos 9 žaizdos; ji turėjo būti nugabenta ligoninėn.

Policijos klausinėjamas, tas mokinys pasisakė praeitą ketvirtadienį užpuolęs ir kitą, 34 metų moteriškę ties 5900 North Paulina ir ją sumušęs lazda. Jos riksmas taip pat vaiką privertęs pabėgti.

Chicagoje už įvairius nusikaltimus kasdien po keletą, keliolika ar daugiau jaunuolių atsiduria teisme. Žinia, daug daugiau atvejų nepasiekia teismo. Valstybės gynėjas Gutknecht sako, jog šie jaunuolių nusikaltimai esanti antra didžiausia grėsmė moderninei civilizacijai; pirmoji grėsmė tai vandenilio bomba.

Nauji pigiosios statybos pastatai

CHA, Chicagos gyvenamųjų pastatų vadyba, paruošė projektą 25 namams, kurie bus naujo tipo. Norima statyti neturtingoms šeimoms apsigyventi nedidelius 4—2 aukštų namus, kurie nesiskirtų iš kaimynų pastatų tose srityse, kur nugriaunami blogi pastatai ir statomi nauji.

17 šiokių pastatų numatyta pietinėje miesto dalyje, tarp 31, State, 63 gatvių ir Michigano ežero.

Pavojingas sąmokslininkas

Paskutiniojoj savo kalboj JV valstybės gynėjo padėjėjas Parsons pareiškė, jog Claude Lightfoot esąs pavojingas sąmokslininkas. Jis, kaip Illinojaus komunistų partijos sekretorius, užėmęs svarbias pozicijas komunistinėje hierarchijoje ir gerai žinojęs, kad komunistų partijos svarbiausias tikslas jėga pagrobti valdžią į savo rankas.

Lightfoot gynėjas Crocket Jr., žinoma, įrodinėjo, jog valdžia nepajėgusi įrodyti, kad Lightfoot ką nors būtų žinojęs apie tai, jog komunistų partija stovėtų už valdžios paėmimą jėga.

Cicero

Kelerios laidotuvės

Mirtis šalia mirties.

Štai Bruno Masiliūnas visų buvo laikomas geležinio sudėjimo žmogumi, bet mirtis pakirto, mirė po ilgos ligos ligoninėje. Buvo Lietuvos Kareivių Draugystės narys, tai nariai ir karstą nešė sausio 24 d., vadovaujant laid. direktoriui Vance-Vasaičiui, iš Petkaus koplyčios į Šv. Kazimiero kapines. Visi palydovai buvo pakviesti į namus, žmona ir posūniai nesigailėjo išlaidų.

Tą pačią dieną A. B. Petkus palaidojo Meironą, nevietos gyventoją. Laidotuvės buvo iškilmingos; jomis rūpinosi sūnus ir plati giminė.

Aleksandras Naudužas buvo plačiai žinomas muzikantas, tylaus, ramaus būdo, nevedęs. Dirbo iki paskutinės dienos. Iš nakties rastas amžinai užmigęs. Pašarvotas A. B. Petkaus koplyčioje, 1410 S. 50th Ave. Velionis buvo Chicagos Lietuvių Draugijos narys. Laidojamas trečiadienį 1:30 val. popiet Liet. Tautinėse Kapinėse.

Po trumpos ligos ligoninėje mirė Frank Pauza. Liko liūdinti motina, sesuo ir kiti giminės. Pašarvotas Butkaus-Vasaičio koplyčioj, 1446 S. 50th Ave. Velionis buvo Raud. Rožės Klubo ir karo veteranų posto narys. Laidotuvės bus iškilmingos, nes velionis buvo plačiai žinomas, turėjo plačią giminę ir daugybę draugų bei pažįstamų. Laidojamas ketvirtadienį, 8:30 val., iš koplyčios lydimas į šv. Antano bažnyčią, o po apeigų į šv. Kazimiero kapines. **D.**

Zarasiškių Klubo susirinkimas

Sausio 23 d. Hollywood Inn. svetainėje įvyko Zarasiškių Klubo metinis susirinkimas. Iš valdybos metinių apyskaitų — pranešimų matyti, kad šis klubas per praeitus metus nemaža yra nuveikęs.

Per praeitus metus į klubą naujais nariais įsirašė 18, sirgo 15 ir mirė 3 nariai. Per šį susirinkimą naujais klubo nariais priimti: Petras Uchockis, Balys Šeikus ir Jimmy Martinkus.

Šiais metais Zarasiškių Klubas švęs 20 metų gyvavimo sukaktį. Šios sukakties paminėjimui ir banketui surengti išrinkta komisija, į kurią įeina: Skinulienė, Užundenienė, Jakubonienė, Šlapikienė ir Justinas Juškėnas.

Vienas šio klubo valdybos narys, Antanas Mieželis, mirė. Jo vieton nauju valdybos nariu darinktas Petras Padvaiskas. **S. J.**

Chicagos Lietuvių Draugijos vakaras

Detroitiečiai suvaidino "Pinigėlius"

Detroito Lietuvių Vaidybos Mėgėjų Sambūris jau nebe pirmą kartą pasirodo Chicagoje. Ir kaip atrodo, tas sambūris vis daugiau tarp chicagiečių populiarėja. Pirmiausia jis atkreipia dėmesį savo kuklumu: jokių pretenzijų nereiškimu, kad tai patentuotų artistų grupė. Pats pavadinimas aiškiai byloja, jog sambūrio nariai yra tik vaidybos mėgėjai. Vadinasi, "mes esame tokie ir todėl vertinkite mus tik kaipo tokius".

Ir vis dėlto tenka pasakyti, kad Detroito vaidybos mėgėjai yra padarę labai didelę pažangą: kai kurie jų visai gerai savo roles atlieka. Tokie buvo "Pinigėliuose" I. Laurinavičienė (tarnaitė), K. Balys (Surinskis Motiejus), L. Heiningas (gydytojas) ir kiti. Apie p. Zuzaną Arlauskaitę nėra reikalo nė kalbėti: ji sukūrė tikrai puikų Marcelės Normantienės tipą. Bet p. Arlauskaitė nėra mėgėja: ji, kaip sakoma, yra teatro žmogus, kuri kaipo profesionalė artistė daug metų dirbo įvairiuose teatruose (Rygoje, Kaune ir kitur). Ji yra ir sambūrio režisorė, ir kaipo režisorės jaučiama jos patyrusi ranka. Aišku, kad jai teko daug darbo padėti, kol toji mėgėjų grupė pasiekė dabartinį lygį vaidyboje. Matyti, ir pas vaidintojus netrūksta pasiryžimo ir tikro vaidybos pamėgimo.

Kaip ten bebūtų, o Detroitas gali savo vaidybos mėgėjų sambūriu pasididžiuoti. Tuo tarpu kai ir toje pačioje Chicagoje teatro srity darbas buvo pradėtas su dideliu triukšmu, o baigėsi su dideliu "piš"... O taip atsitiko dėl to, kad žmonėms, kurie turi labai dideles ambicijas ir labai garsiai kalba apie savo vaidybos meną, trūksta paprasčiausio dalyko: pasiryžimo, ištvermės ir darbo.

Bet grįžkime prie vakaro.

Apskritai imant, Chicagos Lietuvių Draugijos vakaras, įvykęs sausio 23 d. Sokolų salėje, sutraukė vidutiniškai publikos (daugiausia draugijos narių). Detroitiečių vaidinimu publika buvo patenkinta. *-k.*

Iš Garfieldo Parko Klubo

Garfield Parko Liet. Vyrų ir Moterų Pašalpos Klubas sausio 13 d. turėjo savo metinį susirinkimą Liuosybės namo patalpose Ciceroje. Kaip į metinį susirinkimą, narių atsilankė nemaža ir užsimokėjo nario mėnesinius mokesčius.

Iš valdybos pranešimų paaiškėjo, jog 2 klubo nariai išbraukti dėl neužsimokėjimo mėnesinių mokesčių ir du išsiskyrė iš klubo narių tarpo — Laudanskas ir Samulionienė.

Knygų peržiūrėjimo komisija pranešė, jog klubas finansiškai gerai laikosi. Kiekvienam klubo nariui turto išeina $106.90.

Buvo priminta, jog aname savo pranešime apie priešmetinį susirinkimą esu praleidęs valdybos rinkimuose suminėti pirmininko pagalbeninką Joną Jasinską. Čia tai ir atitaisau.

Po susirinkimo buvo vaišių pobūvis su užkandžiais ir gėrimais. Buvo smagu laiką praleisti ir pasikalbėti. Tam pobūviui Mr. K. Katallo ir Mrs. Kaziūnienė paaukojo valgių, Fr. Stanionis sūrio, Mr. ir Mrs. Jogaldai namų kepto pyrago, Mr. J. Jakubonis apmokėjo kitas sąskaitas, o daugiausia paaukojo Samulionis, sumokėjęs už gėrimą. Gal ir kiti kiek prisidėjo, nepatyriau.

Ateinantis klubo susirinkimas bus vasario 13 d. taip pat Ciceroje.

Kadangi klubas gerai finansiškai stovi, pageidautina, kad stotų į jį naujų narių. Atsisveskite draugus, pažįstamus ir gimines. **J. J. P.**

ATSISKYRĖLIS

Šio šimtmečio pradžioje į šią šalį atvyko vienas lenkų tautos sūnus. Imigracijos stotyje užsiregistravo kaip daržininkas. Jis kaip ir daugelis kitų imigrantų, nežiūrint profesijos bei patyrimo, ima darbą tokį, kokis pasitaiko pragyvenimui padaryti.

Tokiu arba panašiu būdu vadovaudamies tas daržininkas apvažiavęs kelius kitus miestus, patraukė į kietosios anglies rajoną ir apsistojo meiste K. Nesurasdamas užsiėmimo pagal savo amatą, jis įsikinkė čia į anglies kasyklų darbą. Vėliau vedė. Po metų ar daugiau susilaukė sūnaus. Anot jo paties pasakojimo: "Žmona, augindama sūnų, labai jį lepino, netruko jam nieko".

Per metų eilę dirbęs anglies kasyklose, jis susitaupo ir pradėjo galvoti apie kokį kitą lengvesnį užsiėmimą.

Žmogus, būdamas kūrybiniai nusiteikęs, nusprendė dirbti išradimų srityje.

Pirmas jo sumanymas buvo padaryti tokį pabuklą, kurį naudojant bėgdamas lokomotyvas pats nuvalytų sniegą žiemos metu nuo kelio.

Tą sumanymą įvykdžius, jį pasiuntė į Washingtoną patentuoti.

Laukė savaites, mėnesius, metus atsakymo. Veltui — nieko nesulaukė.

Po metų ar daugiau jis pamatė, kad tokis prietaisas, kokį jis dirbęs, jau praktikoje naudojamas. Tačiau jis už tą nieko negavęs.

Antras jo sumanymų buvo padaryti tokius sparnus, kad orlaivis, ištiktas nelaimės ore, nepultų kaip akmuo, bet išpalengva leistųsi žemyn lyg parašiutas.

Tą irgi įvykdęs. Nors su advokatu dėl aukšto atlyginimo pareikalavimo nesusitarė, bet vistiek išradimo pavyzdžius pasiuntė į Washingtoną.

Šį kartą irgi nieko nepešė.

Trečias jo užsimojimas buvęs sukurti naujos sistemos ir daug praktiškesnį orlaiviui motorą.

Čia jis dirbęs veik du metu, bedėstydamas špūliukę prie špūliukės, ratelį prie ratelio. Viską daręs iš medžio ir užkrovęs visą priešakinį kambarį nuo apačios iki lubų. Pasitaikydavę, kad per visą parą jis neatsitraukė nuo darbo kaip Edisonas, neišėjęs nei valgyti, nei miegoti.

Dėl tokios jo elgesio, jo moteris įpuolusi desperacijon. Pradėjo ji priekabių ieškoti ir trukdyti jam darbą. Vėliau moteris jį paliko ir išvažiavo didmiestin. Gi daržininkas neprarado pasiryžimo, bet dar su didesne energija ir didesniu užsispyrimu tęsė savo pradėtąjį darbą. Kai jau galėjo paleisti motorą, rodė kitiems savo atsiekimą.

Su šiuo jo išradimu pasikartojo tas pats, kas ir su pirmesniais — nieko gero neišlošė.

Ketvirtas jo tikslas buvo padaryti tokius kontaplius ar šliures, kad žmogus, dėvėdamas jas, galėtų neskęsdamas eiti per vandenį kaip per ledą paviršium.

Daržininkas, kol jaunas buvo, buvo aukštų idealų, šviesių minčių, nepalaužiamos energijos žmogus. Jis būdavo pirm negu pradės ką dirbti, pasigamindavo planus. Tokių planų bei "blue prints" jis turėjo didelę skrynią prisikrovęs. Ir tą visą, nepalankioms gyvenimo aplinkybėms susidėjus, likvidavo.

Viena bėda — ne bėda, bet kai dvi, trys apsėda, tai žmogų suėda, anot žmonių posakio.

Panašiai atsitiko ir su daržininku. Jo sūnus, kuris jau buvo vedęs ir kuris gyveno antrame nuo tėvo name, nuolat prašė tėvą, kad tas užrašytų jam savo nuosavybę. Iš karto tėvas nei girdėti nenorėjo. Bet laikui bėgant, sūnui nepaliovus prašyti, kartais net parugojant, tėvo širdis suminkštėjo.

Vieną dieną tėvas, nemanydamas nieko blogo, ėmė ir visą savo nuosavybę aprašė sūnui. Ilgai nereikėjo laukt. Tuojau prasidėjo visokie nesusipratimai. Sūnus pradėjo kaltinti tėvą dėl visokių mažmožių. Smerkė tėvą, kam jis dirbdamas pokši, kam jis skiedrų pribarsto ant laiptų ir t. t.

Tačiau tėvas nekreipė į tai dėmesį.

Bet kartą sūnus pasielgė nežmoniškai. Iškirto tėvui tokį "šposą", kad net kiti žmonės pasipiktino. Jis pardavė tą nuosavybę, kurią jam užrašė tėvas, ilgų metų savo triusu užgyvenęs. Už gautus pinigus sūnus greitai nusipirko kitą dar gražesnį namą kitoj gatvėj. Tėvas pasijuto esąs be pastogės, nes sūnus į naują namą jo nepriėmė.

Kadangi žmogus visą laiką ir energiją pašventė vien išradimams, tai apie bent kokį bendravimą su žmonėmis nebuvo nė kalbos. Likęs be draugų ir pinigų, jis nusprendė atsiskirti nuo žmonių ir nuo civilizuoto gyvenimo.

Kartą jis bandė įsikurti kalnuose ant Reading kompanijos žemės, bet jam buvo pasakyta: "Čia mūsų, — nevalia".

Pagaliau jis kreipėsi į protestonų organizaciją. Tie supratę jo kritišką padėtį ir leido apsigyventi jai priklausančiamė žemės sklype.

Netrukus daržininkas medžių šakas, senus rąstus, lentgalius, kaip skruzdelė, susinešė ir patvoryje pasistatė sau lūšnelę, kurioj atsiskyrėliu ir baigė savo gyvenimą. **J. D. Taunis**

Kur dėtis seniesiems?

Ne paslaptis, kad po karo sustojimo Korėjoje ir Indokinijoje šiame krašte žymiai sumažėjo darbai; tas aiškiai jaučiama ir Chicagoje.

Oficialiai statistika rodo, jog esama apie 3 milijonus bedarbių; o faktiškai jų yra ir daugiau, nes į tą skaičių neįeina vadinamieji ezoniniai darbininkai bei šiaip aikinai nustoję darbo arba dirbą umažintas valandas.

Įmonės stengiasi priiminėti į darbą jaunesnius darbininkus, ir asmenims per 40 metų vis sunkiau gauti darbą, nes įmonės turi didelį pasirinkimą iš jaunesniųjų tarpo.

Pavyzdžiui, neseniai per radiją čia teko girdėti vienos už atlyginimą parūpinančios darbą agentūros skelbimą, kad vienoje įmonėje ji galinti duoti darbą vyrui iki 35 metų, o valytojui (dženitoriui) iki 45 metų. Taigi!

Pasitaiko įmonių, kur bosai duoda suprasti, jog reikia "patepti" ar "užfundyti", norint gauti darbą. Tokių atsitikimų yra tokiose įmonėse, kur neprivalomos unijos ir darbininkai nėra tinkamai į jas susiorganizavę. Nenuostabu, kad daugelis senesniųjų, ypač tremtinių, susirūpino likimu ir su baime žiūri į rytojų. Tai dažnai ne taip jau baisu, vietiniams, nes jie turi didesnes santaupas, išmokėtas nuosavybes, draudimus bei pensijas.

Reikia tikėtis, kad vyriausybė pagaliau rimtai susirūpins šiuo aktualiu reikalu ir jį sutvarkys, prireikus organizuodama ir viešuosius darbus. **Agaras**

RĖMŲ DIRBĖJAS

Pranas Zalecka, gyv. 5347 So. Bishop St., dirba viename fabrike, o turėdamas laisvesnę valandą, drožinėja labai gražius paveikslams rėmus. Rėmai padaryti iš maždaug 4,000 beržinių medžio gabalėlių, nenaudojant jokių surišimo priemonių bei vinučių. Pranas Zalecka sako, kad už vieną tokį rėmą jam siulę $300, bet jis jo niekam neparduoda. Tokių paveikslams rėmų jis yra net keletą padaręs.

Jo žmonelė augina, prižiūri, poruoja keletą šimtų Naujosios Zelandijos kanarėlių. Užauginusi didesnį skaičių, parduoda. **J.**

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS vyras dirbti tavernos ir valgyklos biznyje. Gyvenimas ant vietos. GR 6-9050.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

EILUČIŲ PAKUOTOJŲ
Pakavimo patyrimas reikalingas. Lengvas darbas, geros darbo sąlygos. 40 valandų savaitė. Dieninė pakaita.
MATYKIT MISS BARNETT
740 West Fulton

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMAS apšildomas kambarys vyresnio amžiaus vyrui ar vedusiai porai. 53 East 100 St. Tel.: COmmodore 4-4798.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

NEPAPRASTA PROGA EINANTIEMS Į BIZNĮ
Labai geroje vietoje parduodama groserně ir bučerně su visais įrengimais ir prekėmis, duodanti raštu garantuojamų iki $200 pajamų grynais per savaitę. Su krautuve parduodamas didelis namas su dvigubu mūriniu garažu. Rimtas pirkėjas bus priimtas savaitei arba dviem padirbėti krautuvėje, kad įsitikintų biznio sėkmingumu ir garantuotu pelnu. Taip pat bus atskleistos visos pajamų ir pelno knygos. Nedidelis įmokėjimas ir labai patogios išsimokėjimo sąlygos. Bus nurodytos tikros ir įtikinančios pardavimo priežastys. Tik asmeniškai susipažinus bus nurodyta biznio vieta ir visa kita. Teirautis Z. UMBRAŽŪNAS, HEmlock 4-4300 arba Portsmouth 7-2009. F. H. Halvorsen Co.

TURIU parduoti arba išrenduosiu drabužių valymo krautuvę, su įrengimais arba be jų. Priežastis—liga.
807 West 74th Street

Ar tai nežema?

LAISVOJI TRIBŪNA

Praeitų metų spalio 6 d. Naujienų numeryje parašiau straipsnį, gindama kun. Dr. A. Jušką nuo kai kurių neteisingų jam primestų kaltinimų Naujienose kažkokio bevardžio Balfiečio. Šis mano straipsnis nepatiko vienam kažkodėl ypatingai suinteresuotam asmeniui. Šis asmuo, bijodamas viešumos, ėmėsi pigaus ir žemo būdo keršyti kun. Juškai, Naujienoms ir man.

Garse sausio 6 d. No. 1, palaukęs keletą mėnesių, jis paskelbė anonyminį straipsnį filjetono formoje.

Klaidindamas Garso redaktorių, jis rašo, kad mano straipsnis buvęs Naujienų bendradarbio parašytas. O kun. Juškos vardo neminėdamas, jį išvadino "veikėjų veikėją". Ir mano mintis visaip iškraipęs, po pigaus humoro priedanga mano straipsnį pavadino blefu.

Kas blefuoja, jau aišku vien iš to, kad jis bijojo pasirašyti po straipsniu, bet nebijojo, iškirpęs ir laikraščio savo straipsnį, man prisiųsti.

Ar šitokis keršto būdas yra kultūringas ir vyriškas?

—Emilija Markūnienė

SENI KAREIVIAI NIEKAD NEMIRŠTA!

ŠAUNIAUSIAS iš visų senų kareivių buvo lietuvis Petras Širvokas. Niekas dar tokios daugybės nuotykių nepergyveno. Žemėje jis kaunasi su milžinais, gražuolės, karalaitės varžosi dėl jo rankos ir širdies. Pragare gi, didžiausiai velnių nelaimei, jis pasidaro velnių rikiuotės viršininku. Danguje, valgydamas savo mėgiamą košę su riebiomis spirgomis angelų giesmių besiklausydamas, šis senas kareivis užjaučia Šv. Petrą: "Gaila, kad tu netarnavai kariuomenėj . . ."

Daug įdomių dalykų sužinosite perskaitę Juozo Švaisto knygą PETRAS ŠIRVOKAS. Nuotykiai per visus 228 puslapius, o kaina tik $2.00. PETRĄ ŠIRVOKĄ dar galima gauti NAUJIENOSE. Platintojams nuolaida. Jeigu negalite užeiti, siųskite čekį arba money orderį:

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
Chicago 8, Illinois

— Mažieji lietuviukai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė -- Pardavimui

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:

VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
Turime didelį pasirinkimą namų ir biznių įvairiose miesto dalyse.

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
PRospect 8-3579 (vak.)

DĖL susidėjusių aplinkybių labai skubiai parduodamas 2 aukštų medinis namas lietuvių rajone, Roselande. Apačioje valykla ir buv. kepykla. Viršuje 6 kambarių butas. 4 garažai. Reikalingas remontas, bet kaina neįtikėtina — $6,300.

Pelninga self-service maisto produktų krautuvė su visais įrengimais ir prekėmis, šiaurinėje Chicagoje. Parduodama už $6,500.

2 butų po 6 kambarius mūrinis namas, Brighton Parke. Kaina $21,000.

2 aukštų biznio namas su gražiu 6 kambarių butu. Automatiškas šildymas karštu vandeniu — gazu. 59-ta prie California Ave. Kaina $22,000.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2444 W. 63rd St. Antras aukštas
PRospect 8-0097

DIDELIS namų, biznių, apartmentų, sklypų pasirinkimas. Sudarome morgičius, paskolas, nuosavybių dokumentus. Nemokamai teikiame informacijas ir patarimus. Teirautis pas:
Z. UMBRAŽŪNAS
F. H. Halvorsen Co.
3145 W. 63rd St. HEmlock 4-4300
POrtsmouth 7-2009

SAUSIO BARGENAS
10 butų mūrinis namas, 2-5 ir 8-4 butus (Steam heat) stokeriu apšildomas. Tiktai $47,000. Arti 67th ir Morgan Street.
MILAN - MILAN, 7410 Cottage Grove
Tel.: ST 3-1423 — ST 3-1424

PUIKUS PIRKINYS MARQUETTE PARKE
Gražus puikaus mūro pastatas, turįs 9 butus, 2 modernias krautuves ir 2 ofisus. Puikioje vietoje. Pajamų per metus daugiau kaip $10,000. Geros įmokėjimo ir išsimokėjimo sąlygos. Tik asmeniškai susipažinus bus daugiau suteikta žinių apie šitą retą pirkinį. Teirautis: Z. UMBRAŽŪNAS, HEmlock 4-4300 arba POrtsmouth 7-2009. F. H. Halvorsen Co.

$2.500 ĮMOKĖTI — 4 KAMB. KATEDŽIUS. Karšto vandens šilima. Tuoj galima užimti. $9,300. Svoboda, 3739 W. 26 St. LAwndale 1-7038.

2-4s, 1-3. AUTOMATINIS GAZU ŠILDYMAS PIRMAME AUKŠTE
Geros pajamos.
Arti bažnyčių, mokyklų.
2202 No. Tripp, 1-mas aukštas
BElmont 5-5531

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street Chicago 16, Ill.
A. GINTNERIS, pirmininkas
V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas.
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI!
Prieš drausdami kitur, pasiteiraukite pas mane. Pirmaeilės kompanijos —aukščiausi komisai. Savi pas savus!

* Prie žalios šviesos įstatymas leidžia jums eiti per gatvę, bet susisiekimo nelaimių statistika rodo, kad įstatymas ne visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, saugokitės sukančių mašinų . . . Saugumas reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampų.

— Ar jau aukojai šio vajaus metu tremtiniams gelbėti?

TAUPYKITE
Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - - - $53,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $4,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valondos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141